

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BOLESŁAWCU

59-700 Bolesławiec ul. Cicha 7

tel. 75 645 78 23 fax 75 645 78 24

<http://mops.boleslawiec.ibip.pl>

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI ZA OKRES

OD STYCZNIA DO GRUDNIA 2024 ROKU

Bolesławiec, maj 2025 r.

Spis treści:

Wprowadzenie - podstawa prawna działalności, budżet i źródła finansowania

Rozdział I

1.1. Zadania realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej

1.1.1 Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej

1.1.2 Zadania własne z zakresu pomocy społecznej

1.2. Praca socjalna i inna działalność Ośrodka na rzecz mieszkańców

Rozdział II Zadania realizowane w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych i ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

2.1. Realizacja świadczeń rodzinnych

2.2. Realizacja świadczeń z Fundusz Alimentacyjnego

2.3. Realizacja świadczeń wychowawczych „500+”

Rozdział III Zadania realizowane z ustawy o: dodatkach mieszkaniowych, bonie energetycznym, o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz dodatku osłonowym.

3.1. Realizacja dodatków mieszkaniowych

3.2. Realizacja refundacji podatku vat za dostarczone paliwa gazowe

3.3. Realizacja bonu energetycznego

3.4. Realizacja dodatków osłonowego

Rozdział IV Pomoc obywatelom Ukrainy

Rozdział V „Dzienny Dom Senior+” w Bolesławcu,

Rozdział VI Wnioski i potrzeby w obszarze pomocy społecznej

Załączniki:

1. Sprawozdanie z działalności Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży.
2. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem.

WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu jest jednostką budżetową Gminy Miejskiej Bolesławiec, która realizuje zadania w ramach **zadań własnych** gminy i **zadań zleconych** przez administrację rządową.

Podstawowa działalność naszego Ośrodka prowadzona jest w oparciu o:

- 1/ ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
 - 2/ ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
 - 3/ ustawę z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
 - 4/ ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
 - 5/ Kodeksu postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r.,
 - 6/ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z dnia 25 lutego 1964 r.,
 - 7/ ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
 - 8/ ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
 - 9/ ustawę z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - 10/ ustawę z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych,
 - 12/ ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych,
 - 13/ ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
 - 14/ ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
 - 15/ ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne
- oraz w oparciu o wiele innych aktów prawnych.

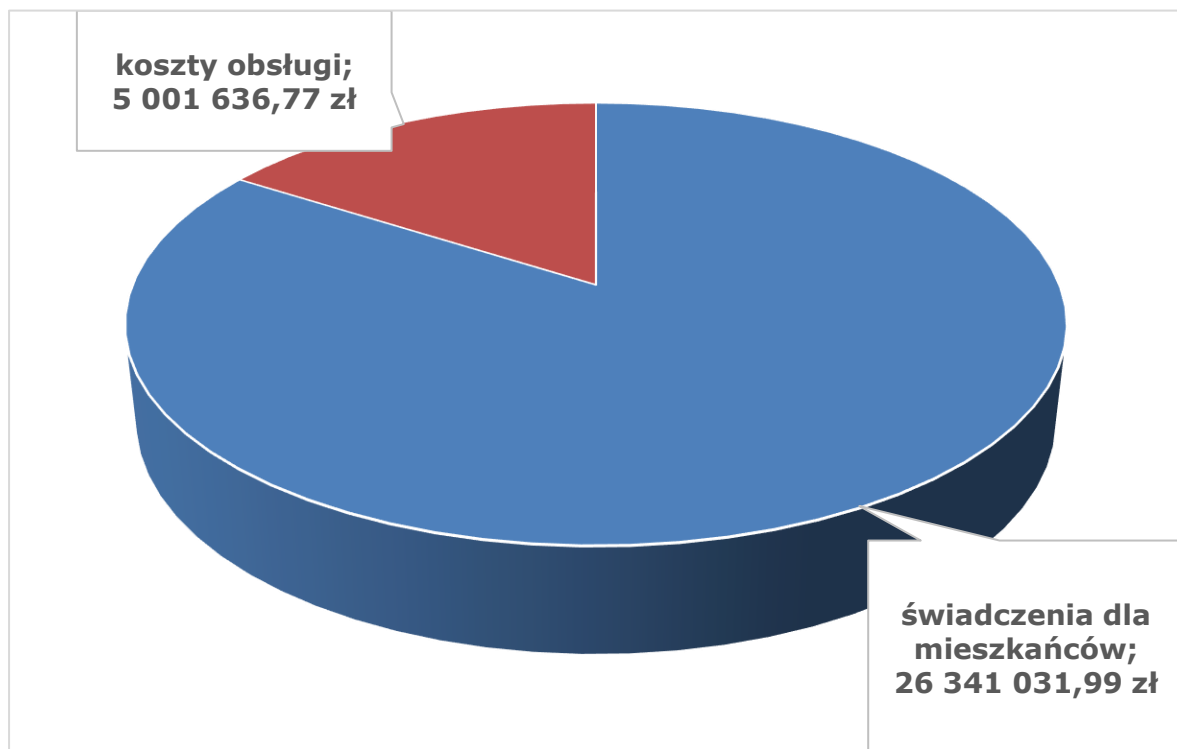
W strukturach Ośrodka od stycznia 2021 r. ponownie znajduje się placówka wsparcia dziennego jakim jest **Dzienny Dom Senior +** z siedzibą przy ul. Staroszkolnej 6c. Jego zadaniem jest wspieranie osób samotnych w podeszłym wieku i starszych poprzez organizowanie im wolnego czasu, motywowanie do udziału w zajęciach warsztatowych, promowanie aktywności fizycznej.

Ponadto od wielu już lat tut. Ośrodek prowadzi **Klub Osiedlowy dla Dzieci i Młodzieży** działający w oparciu o program finansowany w całości ze środków Gminy, ze środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii. Jest to placówka opiekuńczo-wychowawcza wsparcia dziennego, prowadzona w celu wspierania funkcji opiekuńczych rodzin z osiedla przy ul. Kościuszki - szczegółowe sprawozdanie z działalności przedstawia Załącznik nr 1. MOPS prowadzi **Miejski Ośrodek Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem** – załącznik nr 2 stanowi szczegółowe sprawozdanie z działalności Ośrodka Poradnictwa.

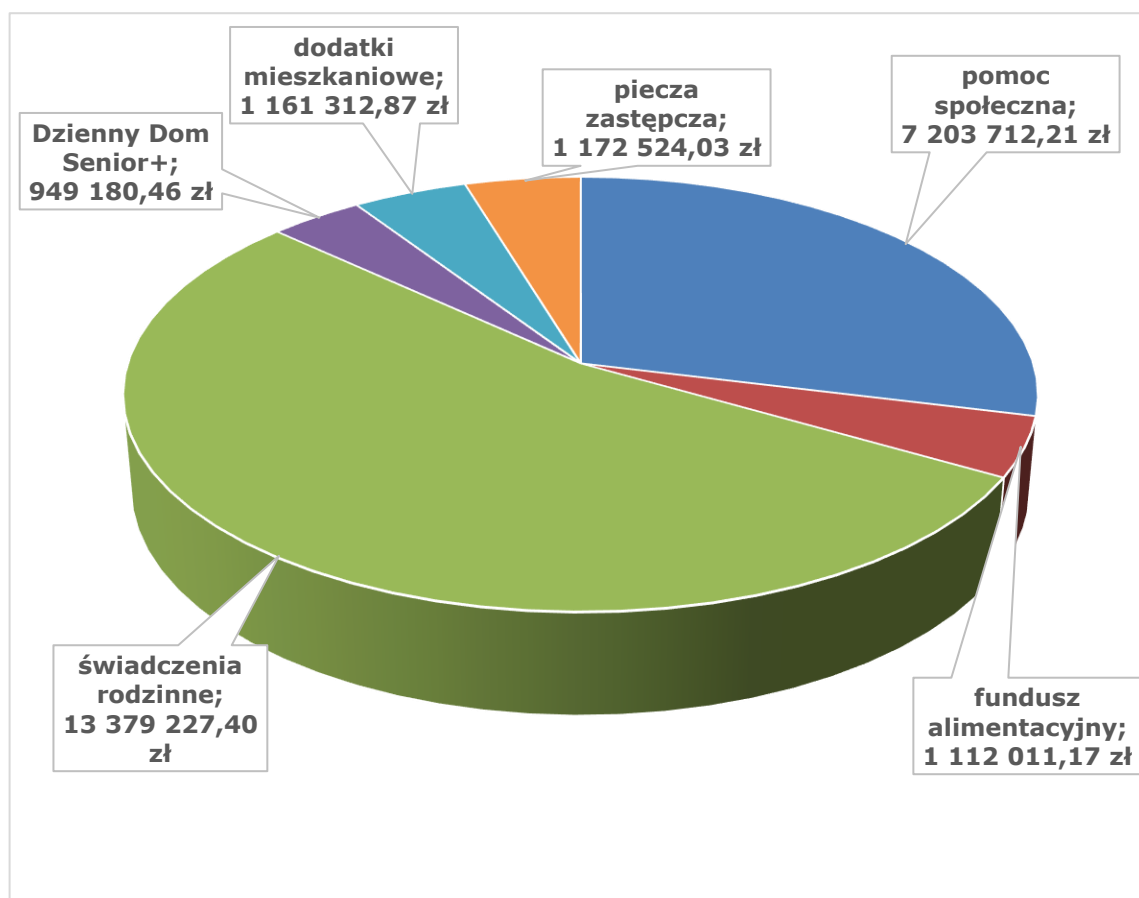
W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. średnio rocznie Ośrodek zatrudniał 45 osób na 41,8 etatu, w tym 4 etaty na stanowiskach robotniczych. Wśród 45 zatrudnionych pracowników: - 37 posiadało wykształcenie wyższe, - 6 wykształcenie średnie, - 2 wykształcenie zawodowe.

Cały budżet Ośrodka w wydatkach wyniósł: 31 342 668,76 zł, w tym wydatki na wszystkie realizowane świadczenia (z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, wychowawcze i alimentacyjne oraz na dodatki mieszkaniowe, osłonowe, itp.) łącznie wyniosły **26 341 031,99 zł (84 %)** natomiast koszty ich obsługi wyniosły razem **5 001 636,77 zł (16 %).**

Wykres nr 1. Budżet Ośrodka (wydatki) w 2024 r. - uwzględniający koszty obsługi i działalności oraz koszty świadczeń realizowanych na rzecz mieszkańców.

Wykres nr 2. Wielkość pomocy realizowanej przez Ośrodek w 2024 r. na rzecz mieszkańców z wyróżnieniem głównych form świadczeń.

Rozdział I

1.1. REALIZACJA ZADAŃ Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ:

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa realizuje zadania z pomocy społecznej kierując się jej **głównym celem, jakim jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie rozwiązywać przy pomocy własnych środków, możliwości i uprawnień.** Celem działań podejmowanych przez pracowników Ośrodka jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb osób i rodzin, umożliwianie im życia w warunkach odpowiadających

godności człowieka, tworzenie poczucia bezpieczeństwa dla całej społeczności lokalnej. Pomoc społeczna powinna nie tylko wspierać doraźnie swoich beneficjentów, podopiecznych, ale także zapobiegać sytuacjom kryzysowym.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochody (netto) nie przekraczają kryteriów ustawowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej (art. 8 ustawy o pomocy społecznej) i które jednocześnie cechuje szczególna sytuacja lub dysfunkcja określona w art. 7 cyt. ustawy. W 2023 roku miesięczne kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej nie zmieniło się w stosunku do lat ubiegłych i wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej: 776 zł
- dla osoby w rodzinie: 600 zł

Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia **główne powody udzielania pomocy**, do których należą w szczególności:

ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Wachlarz okoliczności stanowiących uzasadnienie do ubiegania się o pomoc społeczną jest bardzo szeroki. Najbardziej liczną grupę klientów Ośrodka stanowią osoby i rodziny dotknięte długotrwałą lub ciężką chorobą, niepełnosprawnością, bezrobociem, bezdomnością i bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych połączoną z niewydolnością ekonomiczną.

Tabela nr 1: Powody przyznania pomocy w 2024 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba gospodarstw domowych
Ubóstwo	01	229
Sieroctwo	02	0
Bezdomność	03	61
Potrzeba ochrony macierzyństwa	04	23
Bezrobocie	05	165
Niepełnosprawność	06	184
Długotrwała choroba	07	318
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	08	55
w tym: - rodziny niepełne	09	45
- rodziny wielodzietne	10	7
Alkoholizm	11	89
Narkomania	12	26
Przemoc w rodzinie	13	9
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	14	17
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	15	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	16	0
Sytuacja kryzysowa	17	9
Zdarzenie losowe	18	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	19	9

Na przestrzeni 2024 r. pomoc społeczną w różnych formach skierowano do **592 rodzin** liczących łącznie **833 osoby**, co stanowi ok. 2,41% mieszkańców Bolesławca (liczba mieszkańców na dzień 30.06.2024 r. wg danych GUS wynosiła 36 864 osób, z czego 19 763 osób stanowiły kobiety tj. 53,60%, a 17 101 osób mężczyźni tj. 46,40%).

Na świadczenia z pomocy społecznej (pieniężne, usługowe i rzeczowe) realizowane w ramach zadań zleconych i zadań własnych oraz dopłaty do systemu pieczy zastępczej (zadanie własne) wydatkowano łącznie kwotę: **8 376 236,24 zł.**

1.1.1 Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej obejmują:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, a także cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki,
- 7) zapewnienie środków finansowych na realizację i obsługę ww. zadań.

Realizacja zadań zleconych.

Wydatki związane z realizacją zadań zleconych z ustawy o pomocy społecznej, finansowanych w całości ze środków budżetu państwa, stanowią niewielki odsetek całości wydatków, w 2024 r. wyniosły łącznie **750 513,26 zł** w tym:

a) **na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**, świadczone w miejscu zamieszkania: **574 875,00 zł.**

Z usług tych skorzystało **24 osoby**, łącznie **z 12 775** godzin usługowych. Podopieczni ponoszą odpłatność za świadczone usługi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2024 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane były przez firmę: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Centrum Promocji Zdrowia, Opieka Długoterminowa, Ewa Lisiewska z siedzibą w Bolesławcu - podmiot wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą – prawo zamówień publicznych; pełny koszt 1 godziny usług wynosił 45,00zł.

b) **na wypłatę wynagrodzenia należnego opiekunowi prawnemu: 103 638,26 zł.**

Wynagrodzenie to przyznaje się na podstawie Postanowienia wydawanego przez Sąd Rodzinny, określającego także wysokość wynagrodzenia, które nie może przekraczać miesięcznie 1/10 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie ww. świadczenia nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego ani wydania decyzji administracyjnej. W 2024 r. z wynagrodzenia dla opiekunów skorzystało **9 opiekunów, którzy mieli pod opieką 16 osób**; średnia wysokość jednego świadczenia wyniosła 959,61 zł.

c) na wypłatę zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną: 72 000,00 zł.

Pomoc "doraźną" w postaci zasiłku celowego w kwocie 8 000,00 zł przyznano dla **9 rodzin** (tj. 21 osób w tych rodzinach), które w wyniku zdarzenia klęskowego tj. powodzi oraz ulewnych i intensywnych opadów deszczu, przechodzących nad Gminą Miejską Bolesławiec w dniu 15 i 16 września 2024 r. poniosły szkodę.

d) na wypłatę zasiłków z tytułu powodzi, przyznanych na podstawie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi wydatkowano kwotę 163 000,00 zł, w tym:

- na zasiłek powodziowy w wys. do 2 000,00 zł – przyznano dla **9 rodzin** (tj. 21 osób w gospodarstwach domowych dotkniętych powodzią) w łącznej wys. **18 000,00 zł;**

- na pokrycie kosztów zużycia energii elektrycznej lub paliwa niezbędnych do osuszania pomieszczeń zajmowanych przez rodzinę, poszkodowaną w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r. w wys. 1 000,00 zł - przyznano dla **9 rodzin** (tj. 21 osób w gospodarstwach domowych dotkniętych powodzią) w łącznej wys. **9 000,00 zł;**

- na zasiłki na odbudowę budynku mieszkalnego do 200 000,00 zł - przyznano dla **6 rodzin** (tj. 15 osób w gospodarstwach domowych dotkniętych powodzią) w łącznej wys. **136 000,00 zł.** Koszty obsługi wyniosły **15 453,69 zł.**

1.1.2 Zadania własne z zakresu pomocy społecznej:

A/ O charakterze obowiązkowym obejmują:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 2) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej,

- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny,
- 10) praca socjalna,
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- 13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- 14) dożywianie dzieci,
- 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 17) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,

- 18) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 21) utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników; oraz – realizowane na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:
- 22) wydatkowanie środków finansowych na dopłaty do kosztów utrzymania dzieci skierowanych i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

B/ Pozostałe zadania własne gminy (fakultatywne):

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- 5) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Realizacja zadań własnych.

Wydatki na realizację zadań własnych w 2024 r. (bez kosztów obsługi) wyniosły łącznie **5.983.678,75 zł**, w tym:

- 1) w formie świadczeń z ustawy o pomocy społecznej wydatkowano kwotę **5.191.276,66 zł**,
- 2) dopłaty do kosztów utrzymania dzieci z Bolesławca przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – **792.402,09 zł** na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2024 r. – podobnie jak w poprzednich latach – jednym z najważniejszych zadań realizowanym przez Ośrodek było zapewnienie wszystkim uprawnionym mieszkańcom Bolesławca pomocy w zakresie dożywiania, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 7 roku życia, uczniów do czasu ukończenia szkoły, osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych, niepełnosprawnych i bezrobotnych. Łączny koszt programu wyniósł **694 500,00 zł** (w tym dotacja z budżetu państwa 415 500,00 zł, koszt własny Gminy: 279 000,00 zł), a skorzystały z niego **373 osoby**.

Pomoc realizowana w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" była kierowana do osób i rodzin, których dochód miesięczny netto nie przekroczył poziomu 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. W tym zakresie priorytetowo traktowano udzielanie pomocy w formie posiłków (obiad 2-daniowy) realizowanych w stołówkach szkolnych, na realizację których łącznie wydano **223 060,00 zł dla 120 osób**. Opłacono 13 405 posiłków.

Drugą formą pomocy udzielanej z programu stanowiły **zasiłki celowe na zakup żywności**, na które wydatkowano kwotę w wys. **471 440,00 zł**, z których skorzystały **199 rodzin** liczące razem **343 osób**. **Wyplacono 1 223 świadczenia**.

Tabela nr 3: Wydatki na realizację programu w Bolesławcu w 2024 r.

Rodzaj pomocy	Środki Gminy B-c	Budżet państwa	Koszt programu w zł
Posiłki	83 121,00	139 939,00	223 060,00
Zasiłki celowe na zakup żywności	195 879,00	275 561,00	471 440,00
Razem	279.000,00	415 500,00	694 500,00

Analizując wydatki na realizację Programu rządowego w naszym mieście w perspektywie ostatnich 4 lat należy stwierdzić, że systematycznie spada liczba korzystających z niego osób. Taka sytuacja w ocenie tut. Ośrodka jest wynikiem znacznie zmniejszającej się z roku na rok liczby bezrobotnych, co wpływa na poprawę kondycji finansowej rodzin.

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest wypłata **zasiłków stałych**, z których w 2024 r. skorzystało **105 osób** na kwotę **795 485,64 zł** (liczba świadczeń wyniosła 1 035).

Zasiłki stałe przysługują osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli ich dochód (lub dochód na osobę w rodzinie) jest niższy od kryterium ustawowego. **90 osób** korzystających z zasiłku stałego miało również opłacaną **składkę na ubezpieczenie zdrowotne** (9% od wysokości otrzymywanego zasiłku stałego), na którą w 2024 r. wydano łącznie **64 896,12 zł** (liczba opłaconych składek wyniosła 879).

Ważną formę pomocy obligatoryjnej stanowią **zasiłki okresowe**. W 2024 r. zasiłki okresowe skierowano do **145 rodzin, tj. 250 osób**

i wydano na nie łącznie kwotę **231 428,29 zł** (liczba świadczeń wyniosła 672).

Istotną cechą zasiłków okresowych jest to, że wysokość zasiłku okresowego zależna jest ściśle od deficytu finansowego osoby czy rodziny (tj. różnicy między kryterium dochodowym, a rzeczywistym dochodem), a jego minimalna wysokość nie może być mniejsza niż 50% deficytu i nie mniej niż 28 zł.

Wydatki na zasiłki stałe, składki na ubezpieczenie zdrowotne, jak i zasiłki okresowe pokrywane są w 100% z budżetu państwa.

Kolejnym zadaniem własnym gminy stanowiącym ważną formę pomocy środowiskowej są **usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze**, realizowane w miejscu zamieszkania osoby chorej lub niepełnosprawnej, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Usługi opiekuńcze świadczone są na rzecz osób, które ze względu na stan zdrowia i wiek bezwzględnie tej pomocy wymagają. Są to głównie osoby samotne i samotnie zamieszkujące, którym rodzina nie jest w stanie zabezpieczyć właściwej opieki. Usługi opiekuńcze zapewniają pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, pielęgnację wg zaleceń lekarskich i w miarę możliwości spełniają również funkcję podtrzymywania kontaktów z otoczeniem. Samotna starość i związane z nią zniedołężnienie, choroby - znacznie ograniczające samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie - coraz częściej wymuszają konieczność korzystania z tej formy pomocy. Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane są na rzecz osób, których stan zdrowia wymaga specjalnej opieki takiej jak: zmiana opatrunków, podawania leków, itp. - czyli także specjalnych kwalifikacji zawodowych. Dlatego wykonują te usługi głównie pielęgniarzy, rehabilitanci, pedagodzy, terapeuci.

W 2024 r. z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało **129 osoby (93 osoby – usługi opiekuńcze, 36 osób specjalistyczne usługi opiekuńcze)**, z łącznej liczby 19 677 godzin usługowych, na które wydano kwotę **700 094,00 zł** finansowanych z budżetu Gminy (tj. 457 826,00 zł na usługi opiekuńcze - 13 465 godzin oraz 242 268,00 zł na specjalistyczne usługi opiekuńcze – 6 212 godzin). Koszt jednej godziny wynosił od 34 zł do 39 zł.

Ponadto tut. Ośrodek w 2024 r. wydatkował dotację z budżetu państwa na realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób powyżej 75 lat w ramach programu „Opieka 75+ na rok 2024” w łącznej wys. **457 936,00 zł (237 898,00 zł na usługi opiekuńcze oraz 220 038,00 zł na specjalistyczne usługi opiekuńcze)**. Liczba zrealizowanych godzin usług opiekuńczych podstawowych wyniosła 6 997, a usług opiekuńczych specjalistycznych 5 642.

Celem Programu było m.in. wsparcie finansowe gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym. Natomiast dla mieszkańców miasta oznaczał możliwość udziału w programie i korzystanie z usług opiekuńczych osobom w wieku 75 lat i więcej, a jeśli dochód ich nie przekraczał 250% kryterium dochodowego (dla osoby samotnie gospodarującej oznaczało to dochód nie większy niż 1.940,00 zł m-nie) usługi te były nieodpłatne.

Najbardziej kosztownym zadaniem własnym gminy jest opłata kosztów za **pobyt w domach pomocy społecznej**. Mieszkańcy Bolesławca, których stan zdrowia bezwzględnie wymagał skierowania do placówki zapewniającej całodobową opiekę, przebywają w domach pomocy społecznej w najbliższej okolicy, tj. w Zgorzelcu, Legnickim Polu, Nielestnie, Krośnicach, Mirsku, Wrocławiu, a od kilku lat również w Domu Pomocy Społecznej w Bolesławcu.

W 2024 r. w domach pomocy społecznej przebywało **58 osób**, a na opłatę ich pobytu wydatkowano łącznie kwotę **2 671 609,13 zł**, w tym w Domu Pomocy Społecznej w Bolesławcu przebywało **28 mieszkańców Bolesławca**, a dopłata do ich pobytu wyniosła **1 132 402,66 zł**. Natomiast w innych domach pomocy społecznej poza naszym powiatem mieszkało **30 bolesławian**, dopłata za te osoby wyniosła **1 539 206,47 zł**.

Mieszkańcy domów pomocy społecznej są zobowiązani do ponoszenia odpłatności własnej miesięcznie w wys. 70% posiadanego dochodu, nie więcej jednak niż wynosi pełny średniomiesięczny koszt pobytu w danym Domu. W Bolesławcu średni miesięczny koszt pobytu wynosił w 2024 r. 6.500,00 zł. Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej w sytuacji, gdy mieszkaniac domu w ramach swoich 70% opłat nie pokrywa całości kosztów swojego pobytu - dopłaty do kosztów pobytu winni dokonywać członkowie najbliższej rodziny: zstępni przed wstępnymi, ale tylko w przypadku, gdy ich dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium (mowa o kryterium dochodowym określonym w art. 8 ustawy o pomocy społecznej).

Odpłatność członków rodzin w 2024 r. - stanowiąca dochód Gminy Miejskiej Bolesławiec - łącznie wyniosła **440 178,44 zł** (22 osoby zobowiązane do ww. dopłat).

Pomoc fakultatywna (uznaniowa) realizowana w postaci **zasiłków celowych i pomocy w naturze** przyznawana jest w szczególności **na opał, na leki, odzież, opłaty za energię i gaz**. Inne potrzeby zgłaszane przez osoby dotknięte ubóstwem dotyczyły najczęściej opłat rachunków za energię elektryczną, gaz, czynsz, a także bieżące remonty mieszkań. łącznie wydatki z zasiłków celowych wynosiły **186 987,45 zł, które przeznaczone:**

- **16 500,00 zł** – na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla **4 rodzin**,

- **50 522 zł** – na sprawienie **9 pogrzebów**,

- **136 465,45 zł** - na zaspokojenie niezbędnych potrzeb tj.: zakup leków i pokrycie kosztów leczenia, zakup opału, zakup odzieży, obuwia, środków higieny osobistej, opłatę rachunków za energię i gaz związanych z ogrzewaniem mieszkania, remont mieszkania i inne.

Kolejnym zadaniem własnym gminy jest udzielenie schronienia i wyżywienia osobom przebywającym w schroniskach dla osób bezdomnych, których łączny koszt wyniósł **293 240,33 zł**.

W 2024 r. na udzielenie schronienia osobom przebywającym w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi wydatkowano kwotę **143 704,00 zł**. Z tej formy pomocy skorzystało **6 osób**, udzielono im **51 świadczeń**.

Natomiast na udzielenie schronienia osobom przebywającym w schroniskach dla osób bezdomnych wydatkowano kwotę **149 536,33 zł**. Z tej formy pomocy skorzystało **10 osób/tj. 11 osób w tych rodzinach**, udzielono im **79 świadczeń**.

W 2024 r. dodatkowym zadaniem realizowanym ze środków własnych była wypłata wynagrodzenia należnego kuratorowi z tytułu sprawowania opieki: 18 335,78 zł.

Wynagrodzenie to przyznaje się na podstawie Postanowienia wydawanego przez Sąd Rodzinny, określającego także wysokość wynagrodzenia, które nie może przekraczać miesięcznie 1/10 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie ww. świadczenia nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego ani wydania decyzji administracyjnej.

W 2024 r. z wynagrodzenia dla kuratorów skorzystało **3 kuratorów, którzy mieli pod opieką 4 osoby**; średnia wysokość jednego świadczenia wyniosła 509,33 zł.

1.2 Praca socjalna i inna działalność Ośrodka na rzecz mieszkańców

PRACA SOCJALNA

Szczególnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest **praca socjalna**, która prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, a także praca ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności. Jest to na bieżąco wykonywana czynność zawodowa **16 pracowników socjalnych** tut. Ośrodka. Pracownik socjalny to zawód, który promuje społeczne zmiany, skupia się na rozwiązywaniu problemów i zmianach w środowisku. Zadaniem pracowników socjalnych w kontaktach z podopiecznymi jest wzmacnianie ich kompetencji i poprawianie funkcjonowania społecznego, podejmowanie interwencji dokładnie tam, gdzie dochodzi do wzajemnego oddziaływania ludzi z ich środowiskiem.

Praca socjalna opiera się również na świadczeniu wszelkiego rodzaju poradnictwa m.in. prawnego, ekonomicznego, psychologicznego, pedagogicznego, a także na podejmowaniu różnych działań w celu załatwienia trudnych spraw klientów. Ten osobisty rodzaj usług społecznych znajduje zastosowanie nie tylko w pracy na rzecz ubogich, ale obejmuje większą populację potrzebujących pomocy, którymi są również osoby i rodziny samodzielne ekonomicznie, ale bezradne wobec trudności czy problemów jakie wystąpiły w ich życiu, a mających często związek z alkoholizmem, przemocą, bezrobociem, długotrwałą chorobą czy inwalidztwem. Na bieżąco pracownicy socjalni podejmują czynną

współpracę ze szkołami, Powiatowym Urzędem Pracy, Sądem Rodzinnym, Prokuraturą, Policją, Strażą Miejską, zakładami pracy, zakładami służby zdrowia oraz wieloma innymi instytucjami, jak również z organizacjami społecznymi.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej **466 rodzinom** (w nich 643 osób), w tym wyłącznie z pracy socjalnej skorzystało **164 rodzin**. Pracownicy socjalni już od kilku lat mogą stosować w pracy socjalnej specjalne narzędzie, jakim jest **kontrakt socjalny** zawierany w celu podniesienia skuteczności działań socjalnych w pracy z osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby/rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba/rodzina dla przezwyciężenia swoich problemów. Narzędzie to określa również uprawnienia i zobowiązania stron (pracownika socjalnego i podopiecznego) w ramach wspólnie podejmowanych działań. Odmowa ze strony klienta zawarcia kontraktu socjalnego z pracownikiem socjalnym lub niezrealizowanie określonych w nim postanowień przez klienta może stanowić podstawę do odmowy lub ograniczenia pomocy.

W Ośrodku zatrudnieni są konsultanci: prawnik (1/2 etatu) i psycholog (1/4 etatu), którzy wspierają pracę pracowników socjalnych w dziedzinie prawa i psychologii. Ponadto udzielają bezpłatnych konsultacji mieszkańcom Bolesławca. W 2024 r. prawnik udzielił **324** takich konsultacji, a psycholog – **104**.

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA:

1. Asystenci rodzin

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej tut. Ośrodek zatrudnia 2 asystentów rodzin w pełnym wymiarze czasu pracy w systemie zadaniowym. Jak wynika z treści art. 11 ust.1 cyt. ustawy „w przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację

o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy (...)” . Po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, z której wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny - pracownik socjalny wnioskuję o taką pomoc do kierownika ośrodka pomocy społecznej.

W 2024 r. **2** asystentów rodzin współpracowało z **27 rodzinami**, w których wychowywało się **62 dzieci**. Współpracę zakończono z **11** rodzinami, w tym: w **5** z powodu braku współpracy z asystentem, **2** z powodu osiągnięcia przez rodzinę i asystenta założonych celów, **3** z powodu przeprowadzenia się do innej miejscowości i **1** z powodu śmierci klientki. Zgodnie z przepisem art. 15 ust. 4 cyt. ustawy liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie planu pracy z rodziną we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przypadku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin,

- 8) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu , podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej,
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształcenie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową.

Koszt utrzymania asystentów rodzin obejmujący wydatki osobowe i inne w 2024 r. **wyniósł 203 018,74 zł.**

2. Zespół Interdyscyplinarny.

Podkreślić także należy, iż pracownicy socjalni w ramach swoich obowiązków służbowych biorą udział w **procedurach Niebieskie Karty**

podejmowanych w związku z działalnością Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.

W 2024 r. Zespół przyjął **131 Kart**. Zdecydowaną większość kart założyli funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu – 99 w związku z bezpośrednią interwencją w rodzinie; 16 pracownicy MOPS-u, 12 Kart zostało założonych przez placówki oświaty, 2 przez PCPR w Bolesławcu oraz po 1 placówki ochrony zdrowia oraz Żandarmeria Wojskowa.

W 2024 r. **139 procedur** NK zostało zamkniętych zgodnie z § 18 ust. 2 pkt 1 i 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. oraz na podstawie § 20.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Wszystkich procedur prowadzonych w 2024 r. również z poprzednich okresów było **208**. W okresie sprawozdawczym odbyło się 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz **838 posiedzeń** grup diagnostyczno-pomocowych, w których uczestniczyli zawsze pracownik socjalny i funkcjonariusz KPP, a także przedstawiciele MKRPA, Sądu oraz szkół.

W wyniku realizacji procedury Niebieskie Karty podejmowano następujące działania:

- w 12 przypadkach przekazano wnioski do organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości (w tym sądu),
- 3 dzieci zostało zabezpieczonych z powodu zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- w 1 przypadku złożono wniosek o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 207 kk z czego 12 skierowano do sądu o ukaranie,
- we wszystkich przypadkach założonej NK wskazywano możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej oraz w formie poradnictwa wspierającego,

- współpracowano z innymi zespołami interdyscyplinarnymi na rzecz rodzin które zamieszkiwały na terenie innej gminy,
- występowano do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z prośbą o podjęcie działań zgodnie z kompetencjami,
- występowano do szkół o wydanie opinii na temat funkcjonowania dzieci, które objęte były działaniami w ramach procedury „Niebiskie Karty”.

Każda rodzina wymaga indywidualnego podejścia, wykorzystania specjalistycznej wiedzy i doświadczenia zawodowego w celu udzielenia najbardziej efektywnej pomocy. Pomimo zaangażowania pracowników socjalnych, policjantów, kuratorów nie stwierdza się zmniejszania zjawiska przemocy w rodzinie.

3. Wydawanie decyzji dla NFZ

Od wielu lat Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej posiada pełnomocnictwo Prezydenta Miasta Bolesławiec do wydawania decyzji administracyjnych potwierdzających (lub nie) uprawnienia osób do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. O wydanie takich decyzji występują zainteresowane osoby, które nie są i nie mogą podlegać ubezpieczeniu zdrowotnemu z innych źródeł - a wymagają pilnie leczenia - lub podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych (najczęściej w nagłych przypadkach), a z ich ustaleń wynika, że pacjent jest nieubezpieczony.

W takiej sytuacji pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy, ustala wysokość dochodu osiąganego przez taką osobę, weryfikuje możliwości ubezpieczenia. W przypadku wydania decyzji pozytywnej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje od dnia określonego w decyzji przez okres 90 dni od tego dnia. Ubiegając się o taką decyzję wnioskodawca powinien przedłożyć dokumenty potwierdzające: posiadanie obywatelstwa polskiego i zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Na realizację tego zleconego zadania MOPS w Bolesławcu 2024 r. otrzymał dotację refundującą koszty wydanych decyzji w wys. **9 373,36 zł**. Liczba decyzji administracyjnych wyniosła **53**.

4. Karta Dużej Rodziny

Ośrodek realizuje zadanie zlecone jakim jest przyjmowanie wniosków, ich rejestracja, zamawianie w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim a następnie wydawanie tzw. **Karty Dużej Rodziny** o zasięgu krajowym. Zadanie to wynika z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Posiadacze Kart mają uprawnienia do korzystania z ulg i zniżek w opłatach za wstęp do instytucji podległych właściwym ministrom oraz zniżek na produkty i usługi świadczone przez inne podmioty na terenie całego kraju. Wykaz podmiotów jest dostępny na stronie internetowej: rodzina.gov.pl.

W 2024 r. wydano **233 Kart Dużej Rodziny** o zasięgu krajowym ze złożonych 108 wniosków.

Dodatkowo tut. Ośrodek realizuje również **program lokalny: „Bolesławiecka Karta Dużej Rodziny”**. Punkt Obsługi Bolesławieckiej Karty Dużej Rodziny (także tej o zasięgu krajowym) znajduje się w Ratuszu w Biurze Obsługi Interesanta. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku wydano **111** Bolesławieckich Kart Dużej Rodziny, złożono 22 wnioski. W ramach tego zadania funkcjonuje strona internetowa: www.bkdr.boleslawiec.eu, na której publikuje się wszystkie informacje dotyczące lokalnego Programu, jak i aktualny **wykaz 35 Partnerów**, wśród których 4 to jednostki organizacyjne Gminy Miejskiej Bolesławiec działające w zakresie kultury, sportu i rekreacji, a 31 to przedsiębiorcy prowadzący działalność handlową bądź usługową.

5. Prace społecznie użyteczne

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej na bieżąco współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy w celu ustalenia możliwości podjęcia zatrudnienia przez osoby korzystające z pomocy społecznej, szczególnie długotrwale bezrobotnych. Efektem tej współpracy było Porozumienie podpisane między Gminą Miejską Bolesławiec a Starostwem Powiatowym - Powiatowym Urzędem Pracy w celu **organizacji prac społecznie użytecznych**, które odbywały się w **13** jednostkach i instytucjach publicznych podległych Urzędowi Miasta (szkoły, przedszkola, ośrodki wsparcia, BOK, Muzeum Ceramiki, itp.) i polegały głównie na wykonywaniu prac porządkowych, gospodarczych. W 2024 r. zgłoszono do tych prac **40 osób**, z tego prace te wykonywało **17 osób długotrwale bezrobotnych**.

Wydatki poniesione na ten cel przez Gminę (poza budżetem MOPS) wyniosły **35 640,10 zł**.

6. Centrum Wolontariatu

Od 2012 r. w MOPS działa **Centrum Wolontariatu**. Jego celem jest wspieranie przez wolontariuszy niektórych działań pracowników socjalnych, tworzenie siatki więzów międzyludzkich, przełamywanie stereotypu, że pomoc społeczna to tylko „rozdawanie pieniędzy”, współdziałanie z pracownikami w realizacji misji Ośrodka. W 2024 r. było podpisanych porozumień o współpracy z 12 wolontariuszami. Aktywność wolontariuszy skupiła się głównie na:

- towarzyszeniu osobom starszym i samotnym oraz przebywającym w DPS w Bolesławcu,
- pomocy przy organizacji uroczystości i imprez okolicznościowych w Dziennym Domu Senior +,
- pomocy w organizowaniu zakupów art. żywnościowych i leków dla seniorów i osób niepełnosprawnych,

- pomocy przy organizacji „Bolesławieckiej Gwiazdki Życzliwości”.

7. Organizacja i udział w projektach społecznych:

7.1 „Społeczna lodówka”

Działając w ramach idei **„Dziel się, nie marnuj”** od 24 września 2019 r. MOPS jako pierwszy w mieście podjął inicjatywę prowadzenia społecznej lodówki. Od tamtego czasu tut. Ośrodek zajmuje się obsługą projektu. Mieszkańcy miasta nadwyżki przydatnego do spożycia jedzenia dostarczają do lodówki społecznej, a tym samym dzielą się jedzeniem z każdym potrzebującym.

7.2 "Bolesławiecka Paczka Życzliwości"

W grudniu 2024 r. zorganizowano **"Bolesławiecką Paczkę Życzliwości"**. Działania skierowane zostały do rodzin i osób samotnych, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Akcję wsparły zarówno instytucje działające na terenie Bolesławca, jak i osoby prywatne. Każda paczka o znacznej wartości została przygotowana z myślą o konkretnej osobie i rodzinie. W ramach „Bolesławieckiej Paczki Życzliwości” wsparcie otrzymało łącznie 12 rodzin.

7.3. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2024

Wartość projektu: 625 145,80 zł - 25 uczestników. Cel projektu: zapewnienie dostępności do usługi asystenta, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Program miał także zapewniać ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

7.3 „Opieka wytchnieniowa” edycja 2024

Wartość projektu: 58 244,04 zł - 6 uczestników. Cel projektu: umożliwienie usługi regeneracyjnej na rzecz osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą zależną z orzeczoną niepełnosprawnością znaczną lub równoważną oraz dzieckiem niepełnosprawnym. Program zakłada odciążenie ich w opiece nad bliską osobą dając im możliwość odpoczynku, załatwienia niezbędnych spraw, realizacji swoich potrzeb, przeciwdziałania wypaleniu i umożliwienia ich aktywności w innej sferze życia. Dzięki uczestnictwu w programie mają możliwość zwiększenia poziomu funkcjonowania społecznego i włączenia się w życie społeczności lokalnej.

7.4 „Korpus Wsparcia Seniorów” edycja 2024

Wartość projektu: 92 798,89 zł - 130 uczestników.

Wychodząc naprzeciw potrzebom seniorów tut. Ośrodek pozyskał środki w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 – Moduł II, który miał na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Program realizowany był ze środków dotacji celowej budżetu państwa. W ramach Programu w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. został zapewniony **130** osobom **nieodpłatny** dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa”.

Rozdział II

ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ DZIAŁ: CENTRUM ŚWIADCZEŃ RODZINIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, dział: Centrum Świadczeń Rodzinie, realizuje zadania z zakresu:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Zadania polegają na przyznawaniu i wypłacie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, prowadzeniu postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, opłacaniu składek emerytalno-rentowych oraz zdrowotnych osobom otrzymującym świadczenia pielęgnacyjne, wypłacie zasiłków dla opiekunów, na przyznawaniu i wypłacie świadczeń wychowawczych 500+, wypłacie zasiłków jednorazowych „Za życiem”. Centrum Świadczeń Rodzinie mieści się w Urzędzie Miasta Bolesławiec na parterze, przy placu Józefa Piłsudskiego 1.

Na realizację powyższych zadań w 2024 roku wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie **14.929.317,94 zł** (w tym: świadczenia: 14.536.665,36 zł + koszty obsługi: 392.652,58 zł stanowiące 2,63 % ogółu wydatków). Pracownicy Działu przyjęli ogółem **848 wniosków** o ustalenie prawa do świadczeń, wydali łącznie **1.867 decyzji administracyjnych**.

Kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o świadczenia rodzinne wynosiło 674 zł miesięcznie na osobę w rodzinie oraz 764 zł miesięcznie w przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym.

Wysokość zasiłków rodzinnych wynosiła:

- 95 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł - na dziecko w wieku pow. 5 roku życia do ukończenia 18 r. ż.
- 135 zł - na dziecko w wieku pow. 18 roku życia do ukończenia 24 r. ż.

Kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiło od 1 października 2020 r. do 30 września 2023 r. - 900 zł., natomiast od 01 października 2023 r. wynosi 1.209 zł. W okresie sprawozdawczym z powodu bezskutecznej egzekucji komorniczej zasądzonych alimentów z funduszu skorzystało **151 rodzin**, a w nich **239 osób** (dzieci) uprawnionych do alimentów.

Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje mechanizm „złotówka za złotówkę”, który zakłada, że przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu nie skutkuje automatycznie utratą tych uprawnień – osoba może otrzymać świadczenie pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. Kwota świadczenia odpowiada wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej niż 500 zł na dziecko, od 01 października 2024 r. nie więcej niż 1.000 zł na dziecko.

Wydatki na realizację tego zadania w 2024 r. przedstawiają się następująco:

1/ świadczenia rodzinne wraz ze św. pielęgnacyjnym, zasiłkiem pielęgnacyjnym, św. rodzicielskim, jednorazową zapomogą, specjalnym zasiłkiem opiekuńczym i dodatkami:	11.664.077,12 zł
2/ wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1.112.011,17

3/ opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla 147 osób, które pobierają świadczenie pielęgnacyjne, a osoba nie podlega tym ubezpieczeniom z innego tytułu, nie ukończyła określonego wieku i nie posiada okresu składkowego do świadczeń emerytalnych,	1.249.673,88 zł
4/ opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 153 osób	438.079,37 zł
5/ wypłata św. wychowawczych 500+	68.823,82 zł
6/ wypłata zasiłków „Za życiem”	4.000,00 zł
7/ koszty obsługi, w tym wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi od wynagrodzeń 4 osób,	392.652,58 zł
Razem	14.929.317,94 zł

2.1 . REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Tabela nr 6: Realizacja świadczeń rodzinnych w **2024 r.** z możliwością porównania danych z roku **2023 r.**

Lp.	Rodzaje wypłacanych świadczeń rodzinnych i opiekuńczych	Wydatki w zł		Liczba świadczeń narastająco od początku roku	
		2024 r.	2023 r.	2024 r.	2023 r.
1.	Zasiłki rodzinne (95 zł, 124 zł, 135 zł m-nie)	553.814	740.197	5.207	6.474
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	369.693	433.535	3.319	3.823
2.1.	urodzenie dziecka (1.000 zł)	21.000	27.993	21	32
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł m-nie)	20.374	42.212	51	115
2.3.	samotnego wychowywania dziecka (193 zł m-nie)	105.335	93.111	522	497
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90	70.055	98.939	685	980

	zł m-nie, pow. 5 r.ż. 110 zł m-nie)				
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł)	34.498	40.379	725	768
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejszem zamieszkania	10.597	11.212	120	137
2.7.	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95 zł m- nie)	107.834	119.689	1195	1.294
3.	Zasiłki pielęgnacyjne (215,84 zł m-nie)	2.520.148	2.584.504	11.676	11.972
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	7.783.229	6.010.934	2.602	2.464
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (1.000 zł)	45.000	69.000	45	69
6.	Świadczenie rodzicielskie (1.000 zł m-nie)	392.193	506.726	431	557
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy (620 zł m- nie)	0	0	0	0
8.	Razem	11.664.077 zł	10.344.896	23.280	25.359

Koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego wyniosły **390.528,58 zł.**

W 2024 r. przyjęto **750 wniosków** o przyznanie świadczenia rodzinnego (w tym: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, świadczenie rodzicielskie, zasiłki „za życiem”). Wydano w tych sprawach **1.639 decyzji administracyjnych.**

Średnia miesięczna liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2024 r. wyniosła **1.100**, natomiast średnia miesięczna liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny w 2024 r. wyniosła **185.**

2.2. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Od stycznia 2024 r. do grudnia 2024 r. przyjęto **98 wniosków** o przyznanie świadczeń alimentacyjnych z powodu nieskutecznej egzekucji alimentów przyznanych sądownie od jednego z rodziców dzieci. Wydano **228 decyzji administracyjnych.** Wydatkowano na świadczenia alimentacyjne kwotę **1.112.011,17 zł.**

Przypomnieć należy, iż prawo do świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego przysługuje, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 1.209 zł netto, a komornik zaświadczeniem potwierdzi 2 -miesięczny okres bezskutecznej egzekucji. Wysokość świadczenia alimentacyjnego przysługuje w kwocie zasądzonej sądownie, nie więcej jednak niż 500 zł miesięcznie na dziecko, od 01 października 2024 r. nie więcej niż 1.000 zł miesięcznie na dziecko. **118 rodzin** średnio miesięcznie pobierało świadczenie z funduszu alimentacyjnego w 2024 r.

Tabela nr 7: Miesięczne wydatkowanie świadczeń alimentacyjnych:

Liczba rodzin pobierających świadczenia z fund. alimentacyjnego w miesiącach:	2024 rok											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	120	128	129	131	132	130	130	131	128	58	87	107

Tabela nr 8: Liczba dłużników alimentacyjnych w poszczególnych miesiącach:

Liczba dłużników alimentacyjnych w mieście	2024 rok											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	619	619	621	505	506	506	505	503	503	498	498	498

Centrum Świadczeń Rodzinnych zgodnie z wymaganiami ustawowymi prowadzi postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. W tym zakresie w 2024 r. podjęto szereg działań:

- 1) skierowano 156 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 2) przeprowadzono 18 wywiadów alimentacyjnych i odebrano 18 oświadczeń majątkowych,
- 3) skierowano 9 wniosków do Starostwa Powiatowego w Bolesławcu o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym,

- 4) skierowano 10 wniosków do Prokuratury Rejonowej (ze względu na miejsce zamieszkania przedstawiciela ustawowego lub osoby uprawnionej) o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego,
- 5) wydano 10 decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- 6) w 18 przypadkach przekazano komornikom sądowym istotne informacje, mające wpływ na egzekucję zasądzonych alimentów, przede wszystkim wynikające z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń alimentacyjnych,
- 7) przekazano 114 informacji do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów wykonawczych (o których mowa w art.28 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy), w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 m-cy.

Efektem tych działań było pozyskanie w 2024 r. kwoty w wys. **1.020.086,44zł** (z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wydatków poniesionych na wypłatę wierzycielom świadczeń wraz z odsetkami), z czego **171 465,00 zł** to dochód Gminy Miejskiej Bolesławiec, a pozostała kwota **848 621,44 zł** stanowiła dochód Państwa.

2.3. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH „800+”

Od 01 kwietnia 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu realizuje zadanie zlecone na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (program 800+).

Od 01 stycznia 2022 r. zgodnie z wprowadzonymi zmianami do rządowego programu „Rodzina 800+” zmieniły się zasady naboru wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego. Według nowych zasad, obsługę przyjmowania i rozpatrywania wniosków oraz przyznawania świadczenia wychowawczego przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych w miejsce dotychczasowych realizatorów programu.

Natomiast sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okres sprzed 1 stycznia 2022 r. z wniosków złożonych do 31 grudnia 2021 r. do ich zakończenia realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu.

W 2024 roku wydano 32 rozstrzygnięć w sprawie świadczenia wychowawczego (decyzje administracyjne, informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego).

Ustalono, że w omawianym okresie ze świadczeń wychowawczych w Bolesławcu skorzystało **14 rodzin, w nich 21 dzieci**.

Wydatki na wypłatę świadczeń 500+ w 2024 r. wyniosły **68.823,82 zł**, w tym:

- w ramach koordynacji zabezpieczeń społecznych: **60.036,00 zł**.

Rozdział III

Zadania realizowane z ustawy o dodatku osłonowym, dodatkach mieszkaniowych i o szczególnej ochronie niektórych odbiorców gazowych w 2023 r. oraz 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

3.1. REALIZACJA DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, realizując zadania nałożone ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335), przyznaje i wypłaca dodatki mieszkaniowe mieszkańcom Bolesławca, które w całości finansowane są z budżetu Gminy Miejskiej Bolesławiec.

W 2024 roku zarejestrowano łącznie: **684 wnioski** (o 58 więcej w porównaniu z rokiem 2023 r.) w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego i wydano łącznie **684 decyzji** administracyjnych, w tym:

- **668** decyzji pozytywnych,
- **14** decyzji negatywnych,
- **2** decyzje o wstrzymaniu dodatku mieszkaniowego z tyt. zaległości w dopłatach do czynszu,

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę wnioskodawców, którzy otrzymali w 2024 r. dodatek mieszkaniowy

a) wg kwoty przyznanego dodatku mieszkaniowego:

=====			
- do wysokości: 50,00 zł	- dla	6	wnioskodawców,
- od 50,00 zł – 100,00 zł	- dla	58	wnioskodawców,
- od 100,00 zł do 150,00 zł	- dla	85	wnioskodawców,
- od 150,00 zł do 200,00 zł	- dla	82	wnioskodawców,
- 200,00 zł i powyżej	- dla	437	wnioskodawców.
=====			
Ogółem:	- dla	668	wnioskodawców

b) wg ilości osób w gospodarstwie domowym:

Liczba osób w gosp. dom.	1	2	3	4	5	> 5	RAZEM
Liczba wnioskodawców:	371	109	72	67	36	13	668

W 2024 r. wnioski o przyznanie pomocy w formie dopłaty do "wydatków mieszkaniowych" zakończone otrzymaniem dodatku dotyczyły **668 gospodarstw domowych**.

Łącznie koszt dodatków mieszkaniowych wyniósł **1.161.312,87 zł**.
W porównaniu do 2023 r. wydatki zwiększyły się o 131.220,00 zł.

Kwoty dodatków mieszkaniowych przekazano użytkownikom mieszkań znajdujących się w niżej wymienionych zasobach:

L.p.	ZASOBY MIESZKANIOWE	LICZBA DODAT.	WYPŁACONO (ZŁ)	ŚREDNI DOD. MIESZK. (ZŁ)
1.	gminne	1695	536.476,73	316,51
2.	spółdzielcze	1005	236.016,95	234,84
3.	wspólnoty mieszkaniowe	1018	298.233,11	292,96
4.	prywatne	19	9.548,37	502,55
5.	T.B.S.	187	81.037,71	433,36
	Zwroty	-	-3.232,57	-
OGÓŁEM		3924	1.161.312,87	295,95

Zasoby mieszkaniowe:

Ad 1. gminne - MZGM,

Ad.2. spółdzielcze - Spółdzielnia Mieszkaniowa "Bolesławianka"

Ad.3. wspólnoty mieszkaniowe - dla których zarządcami nieruchomości są: Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., Jarosław Molenda, Antoni Mariowski, Joanna Strzelecka - "CIVITAS", PATRON Zarządca Nieruchomości,

Ad. 4. Prywatne - Weronika Bitowska Przedsiębiorstwo Wielobranżowe TermaKork, Irena Dul „Walor”, H. Jakubowska, F. Lachowski, K. Dębiec,

Ad. 5. T.B.S - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o..

Jak wynika z powyższego zestawienia:

1/ średnia miesięczna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego w 2024 roku wyniosła: **295,95 zł**,

2/ najniższy średni dodatek mieszkaniowy wypłacono w zasobach "spółdzielczych" i wyniósł: **234,84 zł** miesięcznie,

3/ najwyższy średni dodatek mieszkaniowy wypłacono w zasobach TBS i wyniósł: **502,55 zł** miesięcznie.

Przyczynami podwyższenia łącznej kwoty wypłat dodatków mieszkaniowych oraz średnich ich wysokości w 2024 r. były:

1.Wzrost wydatków mieszkaniowych, w tym: wzrost kwoty wywozu nieczystości, wzrost opłat za centralne ogrzewanie, wzrost zaliczek za zimną wodę, wzrost cen ubezpieczeń nieruchomości.

2.Wzrost ceny 1 kWh energii elektrycznej, będącej podstawą wyliczenia kwoty ryczałtu w lokalach nie posiadających centralnego ogrzewania, centralnej ciepłej wody i instalacji gazu przewodowego (0,9643 zł).

3. Ustawowa zmiana sposobu wyliczania dochodu.

4. Ubieganie się o dodatek mieszkaniowy uchodźców z Ukrainy.

3.2. REALIZACJA REFUNDACJI PODATKU VAT ZA DOSTARCZONE PALIWA GAZOWE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, realizując zadania nałożone ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców gazowych w 2023 r. oraz 2024 roku w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. 2025, poz. 204).

Dodatek do gazu odpowiada wysokości podatku VAT wynikającego z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych

od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 lipca 2024 r. dla odbiorcy paliw gazowych.

„Dodatek gazowy” otrzyma odbiorca paliw gazowych wykorzystujący gaz jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego. Urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi muszą być wpisane lub zgłoszone do CEEB, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561, 1576, 1967 i 2456), do dnia wejścia w życie ustawy (tj. do 21.12.2022 r.), albo po tym dniu - w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Refundacja podatku VAT przewidziana jest dla:

1. Osoby w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty **2100 zł**;
2. Osoby w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty **1500 zł** na osobę.

Dochodem gospodarstwa domowego po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób są:

- przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art.30b, art.30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych pomniejszone o koszty przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne;
- dochody niepodlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych;

- dochody z gospodarstwa rolnego;
- dochody z działalności opodatkowanej na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym.

Dochód gospodarstwa domowego ustala się na podstawie dochodów osiągniętych w:

- 2022 r. w przypadku wniosku złożonego do dnia 31.07.2024 r.
- 2023 r. w przypadku wniosku złożonego w okresie od dnia 01.08.2024 r. do dnia 31.12.2024 r.

W 2024 roku zarejestrowano łącznie: **87 wniosków w tym 69** wniosków rozpatrzonych pozytywnie.

Przeznaczono na wypłatę refundacji podatku Vat za dostarczone paliwa gazowe **za okres 2024.01.01 do 2024.12.31 kwotę 38.267,70 zł dla 69 gospodarstw domowych.**

3.3. REALIZACJA BONU ENERGETYCZNEGO

Dodatkowo tut. Ośrodek przyznawał w okresie od 01.08.2024 r. do 31.12.2024 r. bon energetyczny mieszkańcom Gminy Miejskiej Bolesławiec realizując zadania nałożone ustawą z dnia 23 maja 2024r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. 2024 poz. 859)

W okresie sprawozdawczym od 01.08.2024 r. do 31.12.2024 r. przyjęto 1417 wniosków z czego 1239 rozpatrzono pozytywnie na łączną kwotę: 447 280,26 zł.

3.4. REALIZACJA DODATKÓW OSŁONOWEGO

Realizując zadania nałożone ustawą z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym (Dz.U. 2024r. poz.953) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu przyznawał **od 01.01.2024 r. do 30.06.2024 r. dodatek osłonowy mieszkańcom Gminy Miejskiej Bolesławiec. Przyjęto 788**

wniosków z czego 728 rozpatrzono pozytywnie na łączną kwotę: 241 898,98 zł.

Rozdział IV

Pomoc finansowa skierowana do obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w 2024 r. wyniosła: 623 883,79 zł.

Na powyższe złożyła się następująca pomoc w formie:

1. Pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł dla obywateli Ukrainy - wydatkowano **11 567,88 zł.**

W 2024 r. z pomocy w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości **300 zł** na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe skorzystało **38 osób** na łączną kwotę **11 400,00 zł** oraz koszty obsługi **167,88 zł.**

2. **Zasilek okresowy** z pomocy społecznej dla obywateli Ukrainy - wydatkowano **3 351,00 zł.**

Tą formą pomocy objęto **4 rodziny** (11 osób), którym udzielono **6** świadczeń na łączną kwotę 3 351,00 zł.

3. **Zasilek stały** z pomocy społecznej dla obywateli Ukrainy - wydatkowano **64 623,42 zł.**

Tą formą pomocy objęto **9 rodzin** (10 osób), którym udzielono **107** świadczeń na łączną kwotę 64 623,42 zł.

4. **Posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole (obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym), w oparciu o art. 48b ustawy o pomocy społecznej** - wydatkowano **2 580,00 zł.**

Z pomocy w postaci opłaty jednego gorącego posiłku skorzystało 5 dzieci (z 2 rodzin) w szkole, wydatkowano kwotę 2 580,00 zł. Opłacono **172 posiłki**.

5. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną: 8 000,00 zł.

Pomoc "doraźną" w postaci zasiłku celowego w kwocie 8 000,00 zł przyznano dla **1 rodziny** (4 osoby w tej rodzinie, obywateli Ukrainy) która w wyniku zdarzenia klęskowego tj. powodzi oraz ulewnych i intensywnych opadów deszczu, przechodzących nad Gminą Miejską Bolesławiec w dniu 15 i 16 września 2024 r. poniosła szkodę.

6. Bezpłatna pomoc psychologiczna dla obywateli Ukrainy - wydatkowano 40 800,00 zł.

Ośrodek zatrudnia również psychologa, który udziela obywatelom Ukrainy bezpłatnej pomocy psychologicznej. W 2024 r. z tej formy wsparcia skorzystało **69 osób**.

7. Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy – wydatkowano 492 961,49 zł.

Wydatki na świadczenia rodzinne realizowane na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy (Dz. U. 2022 r. poz. 583) w 2024 r. wyniosły 492 961,49 zł.

Liczba rodzin objętych pomocą w postaci świadczeń rodzinnych – 33, liczba osób na które wypłacono świadczenia – 51.

Rozdział V

Dzienny Dom Senior + w Bolesławcu Uchwałą Nr XXIV/280/2020 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 25 listopada 2020 r. został połączony z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bolesławcu.

Jest ośrodkiem wsparcia dziennego zapewniającym pomoc osobom starszym, samotnym, które ze względu na wiek, chorobę czy niepełnosprawność takiej pomocy wymagają.

Pobyt w ośrodku przeciwdziała izolacji i marginalizacji ludzi starszych, poprawia jakość życia seniorów, zapewnia pomoc adekwatną do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, zwiększa zaangażowanie w życie społeczności lokalnych, sprzyja integracji społecznej środowiska seniorów, rozwija działania samopomocowe.

W analizowanym okresie na podstawie decyzji wydanych przez Dyrektora MOPS z usług Dziennego Domu „Senior +” skorzystało średnio 79 osób z terenu Bolesławca, którym wydano łącznie 4760 obiadów. Korzystający z Domu seniorzy ponoszą odpłatność za obiady oraz pobyt zgodnie z obowiązującą tabelą odpłatności określoną w Uchwale nr XXI/188/08 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 26 marca 2008 r. w sprawie ustalenia organizacji oraz szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt i obiady w Domu Dziennego Pobytu w Bolesławcu.

Dzienny Dom Senior + zapewnia wsparcie nieaktywnym zawodowo seniorom, pomaga w utrzymaniu dobrej kondycji psychofizycznej. W 2024 roku jednostka świadczyła usługi socjalne – w tym gorący posiłek, opiekuńcze, aktywizujące, edukacyjne, kulturalne, prozdrowotne i rekreacyjne dla osób samotnych w podeszłym wieku. W Dziennym Domu „Senior+” prowadzone są zajęcia w pracowniach: plastycznej, komputerowej, krawieckiej, stolarskiej, kulinarnej, w sali gimnastycznej oraz zajęcia takie jak: gimnastyka ogólnousprawniająca indywidualna i grupowa, gimnastyka kardiologiczna, zajęcia umuzykalniające, terapia

ruchem, terapia tańcem, treningi nordic walking, ćwiczenia z wykorzystaniem siłowni zewnętrznej, ćwiczenia pamięci, biblioterapia, zajęcia edukacyjne i socjoterapeutyczne, relaksacyjne, muzykoterapia. W ramach zajęć w DDS+ organizowane są również spotkania okolicznościowe, imprezy promujące zdrowy styl życia np. MasterChef – przedszkolaki gotują z Seniorami, Olimpiada Optymizmu, Taniec z Gwiazdami, prelekcje i wykłady, wycieczki turystyczne, spotkania świąteczne i rocznicowe z uwzględnieniem tradycji i zwyczajów. Z dużym zainteresowaniem Seniorzy brali udział w aqua aerobiku organizowanym na bolesławieckich Termach.

Dzienny Dom Senior+ w Bolesławcu w 2024 r. złożył ofertę w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 na dofinansowanie zadania publicznego pn. „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+”. Dzięki dofinansowaniu w ramach Modułu II ww. Programu DDS+ w Bolesławcu oferował seniorom bardzo bogaty katalog usług, w tym usługi:

Terapia zajęciowa w pracowni plastycznej. Warsztaty plastyczne odbywały się cyklicznie, min. 8 razy w miesiącu. Prace wykonywane były zgodnie z preferencjami Seniorów oraz tematyczne powiązane z uroczystościami i świętami okolicznościowymi a także występami grupy kabaretowo - skeczowej i chóru.

Warsztaty ogrodnicze przybliżyły seniorom nie tylko samo pojęcie ogrodnictwa ale przede wszystkim szeroko rozumiane zagadnienia związane z ochroną środowiska i zachowaniem nacechowanym troską o naturę. Seniorzy podczas zajęć zgłębiali wiedzę m.in w jakich warunkach domowych siać i sadzić rośliny oraz jak dbać o "domowe rośliny". Seniorzy realizowali warsztaty 1 w miesiącu.

Warsztaty kulinarne. Podczas warsztatów zainicjowano rozwój kontaktów społecznych wśród seniorów a także poszerzono wiadomości na temat wartości odżywczych różnych produktów i uświadomiono uczestnikom ich wpływu na profilaktykę zdrowotną. Warsztaty odbywały się raz

w tygodniu. Zaangażowano Seniorów w różnego typu akcje, podczas których mogli zaprezentować swoje zdolności kulinarne np. przygotowanie rogalików zarówno dla seniorów DDS+ jak i przekazanie smakołyków na Bolesławiecką Gwiazdkę Życzliwości oraz Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, pieczenie bab wielkanocnych, integracja wielopokoleniowa poprzez realizację warsztatów kulinarnych z przedszkolakami „Master – Chef” ;

Warsztaty krawieckie. Była to świetna zabawa i przyjemność połączona z pożyteczną nauką. Nauka szycia sprawdzała się w życiu codziennym np. szycie woreczków lawendowych. Seniorzy projektowali i tworzyli ubrania. Poprzez warsztaty seniorzy integrowali się z innymi społecznościami np. dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnościami, dla których szyli zabawki terapeutyczne. Efekty swoich prac mogli także zaprezentować podczas Bolesławieckiego Świąta Ceramiki. Warsztaty odbywały się 2 razy w miesiącu a także okazjonalnie w miarę potrzeb częściej.

Warsztaty komputerowe. Seniorzy podczas warsztatów zgłębiali tajniki obsługi komputera. Każdy senior w obecnych czasach powinien posiadać umiejętność obsługi komputera i Internetu, który ułatwia i usprawnia życie na wielu płaszczyznach. Dowiedzieli się jak bez wychodzenia z domu można robić zakupy, czytać codzienną prasę czy nawiązywać nowe znajomości. Komputer pomagał też w utrzymywaniu bliskich relacji rodzinnych. Dzięki darmowym komunikatorom mogli nie tylko słyszeć, ale również widzieć dzieci i wnuki. Osoby w wieku poprodukcyjnym od podstaw zapoznawali się z działaniem systemu Windows i Internetem. Krok po kroku uczyli się pisania i formatowania tekstu oraz korzystania z wyszukiwarek internetowych. Na zajęciach seniorzy dowiedzieli się również jak założyć pocztę, napisać i wysłać wirtualny list oraz jak bezpiecznie zrobić zakupy przez Internet. Stąd już niewielki krok do poruszania się na przykład w świecie mediów społecznościowych. Warsztaty odbywały się w dni pracy ośrodka.

Warsztaty stolarskie. Seniorzy wytwarzali przedmioty z drewna np. krasnale z brzózek. Warsztaty dawały Seniorom możliwość nabycia nowych,

niecodziennych umiejętności, rozwoju swoich pasji i zainteresowań, na które nie mieli czasu pracując czy też wychowując dzieci. Prowadzone zajęcia przynosiły radość i satysfakcję. Zajęcia odbywały się raz w miesiącu.

Warsztaty edukacyjne. Seniorzy uczestniczyli w prelekcjach oraz wykładach, pogadankach z wybranych dziedzin kultury, sztuki, muzyki, literatury (1 w miesiącu) oraz biblioterapii (1 w miesiącu). Nadmienić należy, iż niezwykle ciekawym spotkaniem było ze specjalistami, tj. prof. dr hab. n. med. Oktawią Mazanowską – Konsultantką wojewódzką w dziedzinie nefrologii, prof. dr hab. n. med. Mariusza Kusztali – Kierownikiem Stacji Dializ, Aleksandrą Wróbel – dietetyczką kliniczną, Patrycją Kołcio – pielęgniarką dializacyjną Szpitala św. Łukasza, którzy przedstawili tematykę dot. chorób nerek oraz profilaktykę.

Zajęcia socjalne. Seniorzy otrzymali wsparcie w formie dwudaniowego posiłku (w zależności od potrzeb seniorów). Działanie realizowane było w dni pracy ośrodka.

Wsparcie socjalne. Seniorzy korzystali z bezpłatnej w naszym mieście komunikacji miejskiej, która zapewniała dowóz seniorów do domu i z powrotem. Działanie realizowane było w dni pracy ośrodka.

Wsparcie socjalne. Udzielano porad i pomocy w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych, w tym pomoc przy formalnościach związanych z korzystaniem z programów i instytucji pomocowych dedykowanych osobom starszym oraz osobom z niepełnosprawnościami. Pracownicy Dziennego Domu Senior + byli także w stałym kontakcie telefonicznym z osobami, które ze względu na stan zdrowia nie mogły na bieżąco korzystać z usług Ośrodka Wsparcia.

Zajęcia usprawniające ruchowo. W DDS+ odbywała się kinezyterapia w sali gimnastycznej oraz na siłowni zewnętrznej. Seniorzy uczestniczyli także w terapii tańcem m. in. Taniec z Gwiazdami, gimnastyce ogólnousprawniającej i kardiologicznej, indywidualnych treningach z terapeutą oraz na przyrządach/rowerach stacjonarnych, stepperach, bieżni, gimnastyka indywidualna i grupowa oraz nordic walking. Do ulubionych form zajęć sportowo – rekreacyjnych wśród seniorów należą

przede wszystkim spotkania integracyjne, takie jak: zabawy taneczne, pikniki na świeżym powietrzu, biesiady czy wycieczki. W 2024 r. seniorzy z DDS+ wzięli udział w: Olimpiadzie Optymizmu, spotkaniu integracyjnym z zaprzyjaźnionymi Seniorami oraz członkami Rady Seniorów z Lwówka Śląskiego, Dniu Czekolady, Dniu Pieczonego Jabłka, pożegnaniu lata, itp. Seniorzy uczestniczyli w kilku wycieczkach turystyczno-krajoznawczych do: Lwówka, Wrocławia oraz Kliczkowa. Zajęcia odbywały się w dni pracy ośrodka.

Treningi umiejętności społecznych. Treningi dotyczyły wzmocnienia koncentracji oraz pamięci. Zajęcia realizowane były w formie indywidualnej i grupowej: gry i układanki logiczne, zgadywanki tematyczne, rebusy, konkursy tematyczne, wykłady dot. ćwiczeń pamięciowych itp.; Zajęcia odbywały się w dniach pracy ośrodka.

Warsztaty dziennikarskie. Seniorzy czytali, pisali oraz budowali zdania, redagowali i wydawali periodyk "Seniornik" , w którym opisywali naszą domową rzeczywistość. Warsztaty odbywały się 1 raz w miesiącu stacjonarnie. W miarę potrzeb także on - line.

Zajęcia rekreacyjne. Seniorzy uczestniczyli w wycieczkach turystyczno - krajoznawczych m.in. do: Wrocławia, podczas której zwiedzali Hydropolis oraz ZOO a także zawarte w nim Afrykarium. Seniorzy uczestniczyli także w wycieczce do Kliczkowa, gdzie zwiedzali zamek oraz poznawali panujące niegdyś obyczaje oraz do Lwówka poznając zabytki miasta i okolic.

Profilaktyka prozdrowotna. w 2024 r. współpracowaliśmy z placówkami medycznymi, fundacjami oraz instytucjami mającymi wpływ na poprawę życia i zdrowia seniorów. Zajęcia z zatrudnioną w DDS+ pielęgniarką dot. nauki obsługi sprzętu medycznego wykorzystywanego przez seniorów (badanie temperatury ciała, glukozy, tętna i ciśnienia krwi, masy ciała, nauka poprawnego wykonywania opatrunków), prowadzenie pogadanek prozdrowotnych przez pielęgniarkę (1 raz w tygodniu) spotkania z pracownikami Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej (4 razy w roku) oraz farmaceutami, z którymi seniorzy konsultowali leki przez nich zażywane (1 raz na kwartał). Seniorom zaproponowano między innymi:

zajęcia z pielęgniarką, nauka obsługi sprzętu medycznego wykorzystywanego przez seniorów (badanie temperatury ciała, tętna i ciśnienia krwi, masy ciała), cykliczne wykłady i pogadanki prowadzone przez pielęgniarkę dotyczące tematyki zdrowotnej, indywidualne porady i pomoc w sprawach dotyczących stanu zdrowia, profilaktyka zdrowotna, cykliczne spotkania z farmaceutą, wykłady zdrowotne na temat różnego rodzaju schorzeń i chorób, wykład na temat zdrowego żywienia i zagrożeń płynących z nieprawidłowego odżywiania się, a także cukrzycy, nadciśnienia, jaskry, zaćmy, COVID-19, problemu nietrzymania moczu u kobiet i mężczyzn, zaopatrywania się w odpowiedni sprzęt rehabilitacyjny i medyczny.

Integracja międzypokoleniowa. DDS+ współpracował z placówkami oświatowymi: przedszkolami, szkołami, Młodzieżowym Domem Kultury a także dziećmi z niepełnosprawnościami - podopiecznymi Fundacji CzaSami. Nadmienić należy, że W DDS+ do najczęstszych form aktywizujących społecznie Seniorów należą spotkania międzypokoleniowe z przedszkolakami, uczniami szkół podstawowych oraz młodzieżą szkół średnich. Nawiązano ścisłą współpracę z Miejskim Przedszkolem Publicznym nr 1 w Bolesławcu, z Miejskim Przedszkolem Publicznym nr 5 w Bolesławcu, z Miejskim Przedszkolem Publicznym nr 6 w Bolesławcu, z Miejskim Przedszkolem Publicznym nr 3 w Bolesławcu, Szkołą Podstawową Nr 1 w Bolesławcu oraz Zespołem Szkół Budowlanych, II Liceum Ogólnokształcącym oraz Zespołem Szkół Mechanicznych w Bolesławcu. Dzieci przygotowały m.in. laurki z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Seniora natomiast młodzież programy artystyczne także z okazji Dnia Matki oraz Dnia Ojca a także Dnia Seniora, czy przedstawiała spektakl pt. „Antygona w Nowym Jorku” Seniorzy pamiętają o dzieciach i młodzieży w czasie Mikołajek oraz Dnia Dziecka (odwiedzają z życzeniami, własnoręcznie wykonanymi podczas warsztatów upominkami a także słodkim poczęstunkiem). Seniorzy biorą udział w obchodach różnego rodzaju świąt i dni okolicznościowych, takich jak: Dzień Babci i Dziadka.

Zajęcia usprawniające ruchowo. Aqua aerobik na Termach. Seniorzy uczestniczyli w zajęciach na bolesławieckich Termach – aqua aerobiku. Termy solankowe zasłane są solą Bochneris. Kąpiel oraz ćwiczenia realizowane w nich były zdrowe oraz relaksujące. Sól tą cechuje wysoka zawartość składników mineralnych takich jak wapń, magnez, jod i brom. Staranny dobór składników pielęgnacyjnych oraz przeprowadzone badania dermatologiczne sprawiają, że kąpiel z wykorzystaniem soli bocheńskiej mogła być stosowana nawet dla bardzo wrażliwej skóry. Kąpiele z użyciem soli Bochneris wskazane były przy rehabilitacji ruchowej oraz wspomagająco w leczeniu chorób reumatycznych. Sól ta była również wykorzystywana przy inhalacjach górnych dróg oddechowych; Zajęcia odbywały się 2 razy w miesiącu (bez lipca i sierpnia 2024 r.).

Działania kulturalno - oświatowe. Seniorzy doskonalili śpiew w grupie z akompaniamentem akordeonu, gitary (1 raz w miesiącu na podstawie umowy zlecenia oraz 2 razy w tygodniu jako grupa senioralna), aranżowali uroczystości okazjonalne dla seniorów, słuchali koncertów zaproszonych do DDS+ gości np. zespołów śpiewaczych czy uzdolnionej muzycznie młodzieży – wychowanków Państwowej Szkoły Muzycznej i Młodzieżowego Domu Kultury, wspólne śpiewali pieśni i grali na drobnych instrumentach muzycznych (1 w miesiącu) uczestniczyli w koncercie odpłatnym pani Alicji Majewskiej (1 raz w roku) oraz koncertach nieodpłatnych adekwatnie do oferty skierowanej do seniorów. Brali udział w wyjazdach do kina i teatru w tym wyjazd do teatru do Legnicy im. Heleny Modrzejewskiej.

Terapia tańcem. Seniorzy uczestniczyli w arteterapii (terapii poprzez sztukę). Terapia tańcem opierała się na wykorzystaniu ruchu jako procesu, który zwiększał fizyczną, psychiczną i duchową integrację uczestników zajęć DDS+. Podstawowe elementy tańca – ruch i rytm stały się drogą do uzyskania harmonii ciała i umysłu, ułatwiały poznanie siebie i swoich emocji, a także porozumiewanie się z innymi ludźmi. Terapia tańcem i ruchem zwana również psychoterapią tańcem definiowana jest jako psychoterapeutyczne wykorzystanie ekspresyjnego ruchu oraz tańca, poprzez który człowiek może zaangażować się w proces prowadzący

do osobistej integracji: fizycznej, emocjonalnej, poznawczej i społecznej. Doskonałym dowodem na to było uczestnictwo naszych seniorów w Tańcu z Gwiazdami zorganizowanym w DDS+ oraz nauka układu tanecznego do piosenki Lanberry i zaprezentowanie go samej artystce w wersji on- line. Zajęcia odbywały się 2 razy w tygodniu oraz przy okazji spotkań okolicznościowych.

Warsztaty kabaretowo - skeczowe. Była to praca nad stworzeniem jedności w grupie, wytworzeniem twórczej atmosfery zajęć opartej na życzliwości, zaufaniu i wsparciu. Jednym z wielu elementów ćwiczeń były skecze, przedstawienia, gry dramowe, takie jak np. odgrywanie improwizowanych scenek, zabawa w skojarzenia, wspólne układanie opowieści i scenariuszy, które prezentowane były podczas spotkań integracyjnych i okolicznościowych a także podczas Bolesławieckich Dni Seniora. Wspomniane warsztaty mają także wymiar terapeutyczny. Była to praca nad poprawianiem relacji w grupie, umiejętnościami interpersonalnymi – w szczególności nad dobrą komunikacją i umiejętnością współpracy. Warsztaty odbywały się 2 razy w tygodniu.

Animacja społeczna. Seniorzy uczestniczyli w spotkaniach, których celem jest wywieranie wpływu na otaczającą ich rzeczywistość w sferze interakcji społecznych np. jako pomocnicy św. Mikołaja podczas spotkań świątecznych z przedszkolakami.

Integracja senioralna. Zorganizowane zostały spotkania okolicznościowe i integracyjne np. zabawa karnawałowa (1 raz w roku), warsztaty z dziećmi (kilka razy w roku), Dzień Kobiet (1 raz w roku), spotkanie wielkanocne (1 raz w roku), Master Cheff (raz w roku), Dzień Matki i Ojca (1 raz w roku), Olimpiada Optymizmu spotkania z zaprzyjaźnionymi mieszkańcami Dziennych Domów „Senior +”, Domów Dziennego Pobytu, I i II Środowiskowym Domem Samopomocy (1 raz w roku), warsztaty ceramiczne (1 raz w roku), Święto Ceramiki (1 raz w roku), Dzień Seniora (1 raz w roku), Andrzejki (1 raz w roku), Mikołajki (1 raz w roku), spotkanie bożonarodzeniowe (1 raz w roku) . Wspólne spartakiady sprawnościowe

(1 raz w roku), pikniki, spotkania integracyjne (kilka razy w roku), wyjazdy integracyjne (2 razy w roku).

Edukacyjne. W ramach zajęć edukacyjnych odbyły się także warsztaty z psychologiem – seniorzy poznawali zagadnienia z technik pamięciowych oraz radzenia sobie ze stresem. Zajęcia z terapeutą zajęciowym – porady indywidualne i spotkania grupowe związane z tematyką życia codziennego, na których były poruszane tematy związane z akceptacją procesu starzenia się, niezbędną pomocą dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, z zakresu komunikacji międzyludzkiej, pozytywnego myślenia, rozwiązywania problemów w życiu codziennym, treningi koncentracji i pamięci, zajęcia edukacyjne o charakterze terapeutycznym polegały na treningu umysłu i poznawaniu technik zapamiętywania (układanie nowych słów z liter, quizy, konkursy wiedzy, gry logiczne, gry planszowe, itp.); - spotkania z terapeutą zajęciowym – konsultacje indywidualne i grupowe związane z profilaktyką zdrowia fizycznego, przyczyn powstawania bólu i radzenia sobie z nim, zachowanie odpowiednich postaw przy wykonywaniu czynności dnia codziennego; - spotkanie z funkcjonariuszem Policji – wykłady na temat bezpieczeństwa i ochrony majątku seniorów oraz najczęstsze przestępstwa, w których ofiarami często padają osoby starsze i samotne, procedury postępowania w takich przypadkach, akcja „Bezpieczny senior” także wykłady on-line; - spotkanie z pracownikami ZUS-u celem przybliżenia Seniorom zasad obowiązujących programów ; warsztaty ceramiczne w Centrum Dawnych Technik Garncarskich - biblioterapia – cykliczne spotkania z poezją i sztuką, czytanie książek, ciekawych artykułów z gazet i czasopism, narodowe czytanie „Kordian” Juliusza Słowackiego.

Kulturalno-oświatowe. W 2024 r. w ramach przedsięwzięć kulturalno-oświatowych seniorzy uczestniczyli w wyjściach na różnego rodzaju warsztaty, wystawy, wernisaże do Muzeum Ceramiki, Bolesławieckiego Ośrodka Kultury – Międzynarodowego Centrum Ceramiki, Centrum Dawnych Technik Garncarskich oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Wiedzy. Brali udział w koncertach twórczości dzieci, młodzieży,

seniorów i zespołów muzycznych. Korzystali z domowego kina kanapowego w naszym Domu (prelekcje filmów w DDS+). Przedstawiciele Seniorów DDS+ tj. Senioralnej Ekipy Kabaretowo - Skeczowej oraz chóru DDS+ prezentowali swoje umiejętności podczas obchodów Bolesławieckich Dni Seniora organizowanym przez Bolesławiecki Ośrodek Kultury – Międzynarodowe Centrum Ceramiki oraz podczas parady z okazji Bolesławieckiego Święta Ceramiki.

Realizacja działań opisanych w ofercie złożonej w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” poprawiła standard życia osób starszych, przyczyniła się do aktywizacji społecznej, kulturalnej, fizycznej oraz zapobiegła izolacji i marginalizacji. Dzienny Dom Senior+ zapewnił możliwość zaspokojenia potrzeb kontaktów społecznych i przynależności, pomagał w utrzymaniu dobrej sprawności psychofizycznej. Pozyskane dofinansowanie zapewniło funkcjonowanie Dziennego Dom Senior+ w Bolesławcu. Uzyskane środki sprawiły, że realizowane zadania były atrakcyjne i innowacyjne dla Seniorów.

Budżet DDS+ w 2024 r. wyniósł: 949 180,46 zł.

Działania realizowane w ramach wieloletniego programu „Senior +” na lata 2021-2025 edycja 2024 r. łącznie stanowiły kwotę: 601 664,88 zł w tym dofinansowanie w kwocie: 237 155,61 zł oraz wkład własny Gminy 364 509,27 zł.

Rozdział VI

WNIOSKI I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2024 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu kontynuował współpracę z organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz osób znajdujących się

w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki dobrze rozbudowanej pomocy instytucjonalnej i usługowej oraz zaangażowaniu pracowników możliwe było objęcie szerokim wsparciem wszystkich grup wiekowych mieszkańców naszego miasta wymagających pomocy. Przyznane środki finansowe pozwoliły na skuteczną realizację zadań ustawowych, a także udział pracowników socjalnych w zadaniach wynikających z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego do zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Bolesławca.

Analiza wydatków na świadczenia z pomocy społecznej za ostatnie lata wyraźnie wskazuje na zmniejszającą się liczbę środowisk korzystających z pieniężnych form pomocy społecznej. Ta sytuacja jest potwierdzeniem, iż koniunktura gospodarcza w naszym mieście jest bardzo dobra, zjawisko bezrobocia jakie pamiętamy sprzed lat w zasadzie nie występuje – każdy (zdrowy z odpowiednimi kwalifikacjami) kto chce pracować znajdzie zatrudnienie. Wprowadzenie programu rządowego 800+ znacznie poprawiło sytuację finansową rodzin z dziećmi, w wielu przypadkach zniechęciło nawet do starania się o pomoc społeczną, mimo spełniania kryteriów dochodowych (wg przepisów ustawy o pomocy społecznej otrzymywanie świadczenia wychowawczego nie wlicza się do dochodu rodziny).

Warto w tym miejscu podkreślić także, iż coraz bardziej ujawnia się potrzeba rozwijania usług interwencyjnych i opiekuńczych adresowanych do osób starszych i niepełnosprawnych, jako skutek demograficznego procesu starzenia się polskiego społeczeństwa. Wydatki na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane w miejscu zamieszkania znacząco i systematycznie wzrastają, ale głównie z powodu kosztów pracy. Liczba osób zainteresowanych tą formą pomocy również wzrasta lecz wysokie koszty z tym związane często zniechęcają potrzebujących.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej mające wpływ na działalność merytoryczną Ośrodka oraz jakość i poziom zaspokajania potrzeb mieszkańców:

1) od 2012 r. zadaniem obowiązkowym gminy jest prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej). Mieszkanie chronione może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizację pożytku publicznego (art. 53 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej). Jest to również zalecenie do realizacji przez Gminę po kontrolach dokonanej przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki w MOPS w Bolesławcu,

2) rozważenie możliwości utworzenia miejsca pobytu dla osób bezdomnych niepełnosprawnych, wymagających opieki osób drugich.

O konieczności zabezpieczenia schronienia takim osobom najczęściej występuje do Ośrodka dyrekcja Szpitala leczącego pacjenta, stwierdzająca równocześnie, że nie wymaga on już dalszej hospitalizacji. Zwykle stan zdrowia kwalifikuje takiego pacjenta do umieszczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jednak miejsca w ZOL-ach są ograniczone, co sprawia, że czas oczekiwania na przyjęcie do nich wynosi średnio od 6 do 12 miesięcy, natomiast Schronisko dla osób bezdomnych prowadzone przez PCK w Bolesławcu nie jest przystosowane do przebywania w nim osób niepełnosprawnych.

**SPRAWOZDANIE ROCZNE Z DZIAŁALNOŚCI OSIEDLOWEGO KLUBU
DZIECI I MŁODZIEŻY NA OSIEDLU KOŚCIUSZKI II**

prowadzonego przez

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu

za okres od 02.01.2024 do 31.12.2024 roku

Osiedlowy Klub Dzieci i Młodzieży na Osiedlu Kościuszki II czynny był od poniedziałku do piątku w godzinach od 13.00 do 18.00. Natomiast od września w godzinach: poniedziałki i wtorki od 13.00-19.00, środy od 15.00-19.00, czwartki i piątki od 13.00 do 18.00
Liczba dzieci: 15 osób.

Cele Osiedlowego Klubu Dzieci i Młodzieży:

- Wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich zadań opiekuńczo-wychowawczych i udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z takich rodzin.
- Wspieranie rodzin w sprawowaniu jej podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych i wychowawczych u dzieci.
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości.
- Umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- Profilaktyka uzależnień.
- Wyrabianie i utrwalanie prawidłowych nawyków higienicznych.
- Wspomaganie w prawidłowym funkcjonowaniu w społeczeństwie.

- Propagowanie reguł komunikacji interpersonalnej oraz kształtowanie wrażliwości uczuciowej.
- Współpraca ze szkołą, domem oraz środowiskiem lokalnym.

Zajęcia zrealizowane w ciągu całego roku:

- odrabianie lekcji, wsparcie w realizacji obowiązku szkolnego,
- wspólne czytanie w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”,
- zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu,
- gry i zabawy integrujące grupę,
- rebusomania – zagadki, rebusy, łamigłówki, krzyżówki, gry logiczne,
- zajęcia z elementami dramy, socjoterapii,
- wyjścia do kina i na plac zabaw,
- zajęcia z biblioterapii, warsztaty zajęciowe,
- zajęcia animacyjno – kulturowe,
- zajęcia sensoryczne,
- organizacja wycieczki w ramach Dnia Rodziny oraz z okazji Dnia Dziecka, Mikołajek, wyjście do Fit Style Zone Kids,
- przygotowanie wyprawki szkolnej,
- zajęcia z edukacji zdrowotnej z pielęgniarką,
- zajęcia z dzielnicowym Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu nt. bezpieczeństwa,
- spotkania dla rodziców i dzieci z psychologiem,
- wspólna wigilia z seniorami w Dziennym Domu Senior+ w Bolesławcu.

W miesiącu **styczniu odbyły się następujące zajęcia:**

- Witamy Nowy Rok – pogadanka na temat minionych świąt, Sylwestra i Nowego Roku.
- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków.
- Utrwalanie nazw miesięcy i pór roku – rozwiązywanie zagadek związanych z nazwami miesięcy, czytanie ciekawostek.

- Wyjście do kina FORUM – Bajka „Wyfrunięci”.
- Bezpieczna zima – rozmowy na temat zasad bezpieczeństwa podczas zabaw na śniegu.
- Gry i zabawy na śniegu – lepienie bałwana .
- Zajęcia plastyczne – wykorzystywanie materiałów plastycznych do wykonywania prac własnych.
- Dzień Babci, Dzień Dziadka – zajęcia integracyjne w Dziennym Domu Senior+ - warsztaty plastyczne, zajęcia muzyczno – ruchowe, słodki poczęstunek.
- Zajęcia kulinarne – „Zdrowe kanapki” – pogadanka na temat zasad zdrowego odżywiania, robienie zdrowych kanapek i soku ze świeżych pomarańczy.
- Zajęcia techniczne „Stacja kosmiczna” - zajęcia integrujące grupę z wykorzystaniem technik socjoterapeutycznych.
- Zebranie z rodzicami podopiecznych Klubu – omówienie zasad współpracy rodziców z wychowawcami Klubu, nawiązanie dialogu z lokalnym społeczeństwem.

W miesiącu **lutym** odbyły się następują zajęcia:

- Walentynki – przygotowanie gazetki tematycznej oraz walentynek dla najbliższych.
- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków.
- Tradycja Tłustego czwartku – dyskusja, wspólne jedzenie pączków, praca plastyczna.
- Karnawał – robienie masek karnawałowych.
- Tydzień bezpiecznego Internetu – wykonanie pracy plastycznej, filmy edukacyjne o bezpieczeństwie w sieci.
- Dzień Dinozaura – zabawa w paleontologa, tworzenie szkieletu dinozaura, dyskusja na temat: Co myśli dinozaur?

- Zwierzęta - Nasi przyjaciele (Światowy Dzień Kota – 17.02)- pogadanka na temat swoich zwierzątek, czytanie ciekawostek o zwierzętach.
- Zajęcia plastyczne – wykorzystywanie materiałów plastycznych do wykonywania prac własnych.

W miesiącu **marcu** odbyły się następują zajęcia:

- Kobiety małe i duże - pogadanka na temat święta Dnia Kobiet, praca plastyczna – wykonywanie kwiatków z bibuły dla kobiet, rysowanie kwiatów.
- Zapoznanie z sylwetkami kobiet nauki, kultury i sztuki. Czytanie ciekawostek o życiu i osiągnięciach kobiet nauki. Dopasowanie nazwisk do imion.
- Zawody wykonywane przez kobiety, uświadomienie znaczenia pracy kobiet, podział obowiązków w rodzinie, rozwijanie postawy szacunku wobec kobiet.
- „Wiosna, ach to ty...” Powrót skrzydlatych przyjaciół - Po czym poznać wiosnę – swobodne wypowiedzi dzieci.
- Rozmowa na temat wiosennych zwyczajów, np. zwyczaj topienia marzanny.
- Czytanie wiersza „Ptasie radio”.
- Wykonywanie dowolnych prac plastycznych związanych z tematyką zajęć.
- W świetlicy jest wesoło - Praca plastyczna – „ Świetlica moich marzeń”, gry i zabawy stolikowe.
- Zakątki Polski - Zapoznanie podopiecznych z mapą geograficzną Polski; Plakat promujący Polskę - praca techniką kolażu (kartki pocztowe, wycinki z gazet) lub inną.
- Międzynarodowy Dzień Teatru (27.03) Teatr – i Ty możesz zostać aktorem – pogadanka na temat zachowania się w teatrze

i odpowiedniego ubioru; kto pracuje w teatrze – aktor i jego praca;
zwiedzanie Teatru Starego w Bolesławcu.

W miesiącu **kwietniu** odbyły się następują zajęcia:

- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków.
- Dzień Ziemi – zajęcia plastyczno – dydaktyczne o tematyce ekologicznej.
- Zajęcia ogrodnicze – wspólne sadzenie kwiatów w doniczkach. Poznanie budowy roślin, technika sadzenia roślin.
- Zajęcia plastyczne – wykorzystywanie materiałów plastycznych do wykonywania prac własnych.
- Zajęcia kreatywne – malowanie materiałowych toreb specjalnymi pisakami. Zapoznanie się z techniką malowania na tkaninie
- Zajęcia z elementami florystyki „Flower box” – tworzenie flower boxa za pomocą kwiatów z plasteliny.
- Spacer po okolicy – zajęcia na świeżym powietrzu.
- Zajęcia dydaktyczne na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym – tworzenie miasteczka drogowego, poznawanie znaków drogowych.

W miesiącu **maju** odbyły się następują zajęcia:

- Polska nasza – Piękna cała: Stolica- poznanie znaczenia terminologii, rozmowa na temat naszej stolicy oraz Wisły jako głównej rzeki w Polsce.
- Urok kwitnących sadów – poznanie cyklu rozwojowego kwiatu jabłoni (jak z kwiatka powstaje owoc), kwitnące drzewko – wyklejanka, rozwiązywanie zagadek związanych z wiosną.

- Kolorowy tydzień w świetlicy - Mój ulubiony kolor – malowanie farbami. Łączenie kolorów – barwy zimne i ciepłe, kolorowanie mandali.
- Przygotowanie wiosennej gazetki.
- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków, zadania wspierające zdolność koncentracji.
- Dzień Matki 26.05.2024 r. – rozmowa na temat roli kobiety i matki w rodzinie. Rysowanie bukietów dla Mam. Wykonanie ozdobnych lampionów z tej okazji oraz dedykowanych do nich pudełek dla mam.
- Zajęcia plastyczne – wykorzystywanie materiałów plastycznych do wykonywania prac własnych, ozdabianie bawełnianych toreb według własnego pomysłu. Łączenie kolorów barwy zimne i ciepłe, kolorowanie mandali.
- Gry planszowe - Monopoly, Eurobiznes, Jenga.

W miesiącu **czerwcu** odbyły się następująca zajęcia:

- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków.
- Dzień Ochrony Środowiska – film edukacyjny o ochronie środowiska, zajęcia plastyczne „Chronię moje osiedle” - uświadamianie potrzeby ochrony środowiska w najbliższym otoczeniu.
- Dzień Dziecka – wykonywanie laurek „Dzieci dzieciom”, mroźny poczęstunek – lody.
- Konkurs piosenki - zajęcia z wykorzystaniem znanych polskich przebojów dla dzieci i dorosłych. Zabawa pt. „Jaka to melodia?”
- Zajęcia plastyczne – wykorzystywanie materiałów plastycznych do wykonywania prac własnych.
- Zajęcia kreatywne – budowanie przestronnych konstrukcji ze specjalnych patyczków.
- Spacer po okolicy – zajęcia na świeżym powietrzu.

- Zajęcia dydaktyczne na temat bezpieczeństwa w czasie wakacji – przypomnienie o zasadach w ruchu drogowym, pogadanka na temat miejsc i sytuacji niebezpiecznych, utrwalanie numeru alarmowego 112.
- Powitanie wakacji – gry i zabawy ruchowe na pobliskim boisku sportowym, malowanie kredą.
- Wycieczka do Ośrodka Rehabilitacji Dzikich Zwierząt „Klekusiowo”.

W miesiącu **lipcu** odbyły się następują zajęcia:

- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków, czytanie bajek i krótkich historyjek.
- Zajęcia plastyczne – wykorzystywanie materiałów plastycznych do wykonywania prac własnych lub inspiracji zaczerpniętych z Internetu.
- Zajęcia kreatywne – budowanie przestronnych konstrukcji z kartonów i kartoników, malowanie ich farbami, oklejanie wyklejankami, bibułą lub folią.
- Spacer po okolicy – zajęcia na świeżym powietrzu, gra w piłkę, malowanie kredą, gra w badmintona.
- Zajęcia dydaktyczne na temat bezpieczeństwa w czasie wakacji.
- Wyjście do kina „Forum” na bajkę „Gru i Minionki: Pod przykrywką”.
- Integracyjny wyjazd do parku trampolin „Fit Style Kids”.
- Pożegnanie wychowawcy.
- Przerwa wakacyjna. Rozdanie wyprawek szkolnych.

W miesiącu sierpniu Osiedlowy Klub Dzieci i Młodzieży był nieczynny.

W miesiącu **wrzeźniu** odbyły się następują zajęcia:

- Witamy świetlicę - powitanie uczestników.
- Witaj szkoło! Wspominamy wakacje.
- Konkurs plastyczny na temat minionych wakacji.
- Przyroda w królestwie jesieni – Jesienne zmiany pogody – pogadanka na temat zmian zachodzących w przyrodzie. Zwrócenie uwagi na cykliczność pór roku i określenie charakterystycznych cech jesieni.
- Praca plastyczna – liściem malowane.
- Wspólna zabawa – wpajanie zasad właściwego zachowania, kształtowanie u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz wprowadzanie podopiecznych do współodpowiedzialności.
- Gry i zabawy integrujące grupę, kształtujące tolerancję oraz empatię.
- Książka mój przyjaciel – czytanie w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”.
- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków, czytanie bajek, krótkich historyjek.
- Zajęcia plastyczne – wykorzystywanie materiałów plastycznych do wykonywania prac własnych lub inspiracji zaczerpniętych z Internetu.
- Spacer po okolicy – zajęcia na świeżym powietrzu, gra w piłkę, malowanie kredą.
- Zajęcia dla rodziców z psychologiem Panią Gabrielą Frącała.
- Spotkanie z pielęgniarką.

W miesiącu **październiku** odbyły się następują zajęcia:

- Dostrzeganie uroków i walorów jesiennego lasu. Uświadamianie potrzeby szanowania lasu i jego mieszkańców.

- Pogadanki z dziećmi: jak być przyjacielem zwierząt, cechy dobrego opiekuna, jak dbać o zwierzęta, zwrócenie uwagi na zwierzęta, które są krzywdzone.
- Gry i zabawy edukacyjne.
- Zabawy ruchowe na świeżym powietrzu.
- Zajęcia plastyczne z wykorzystaniem darów jesieni.
- Dzień Edukacji Narodowej – omówienie znaczenia święta, „mój ulubiony nauczyciel, przedmiot”
- Rozmowy na temat szacunku i tolerancji czym są, jak są okazywane przez dzieci w ich codziennym życiu.
- Prace plastyczne w związku ze zbliżającym się dniem Halloween.
- Wdrażanie przyzwyczajęń do utrzymywania porządku wokół nas.
- Przeprowadzanie eksperymentów z wykorzystaniem dostępnych produktów żywnościowych jak i kosmetycznych.
- Zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne.
- Przygotowania do Wszystkich Świętych.
- Zajęcia dla rodziców z psychologiem Panią Gabrielą Frącała.

W miesiącu **listopadzie** odbyły się następują zajęcia:

- Święto Niepodległości - Znaczenie odzyskania niepodległości dla Polaków. Interpretacja wiersza: „Kto ty jesteś?”
- Wspólne wyjście do kina na bajkę „Dziki Robot”.
- Dzień Życzliwości (21.11) - kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, orderzy życzliwości – prace plastyczne. Projektowanie emotek.
- Dzień pluszowego misia (25.11) - przybliżenie sylwetek bajkowych bohaterów (Kubuś Puchatek, Miś Uszatek, Miś Yogi, Miś Paddington).
- Andrzejki, Katarzynki - zwyczaje ludowe.
- Pogadanka na temat zwyczajów andrzejkowych, wróżby i zabawy andrzejkowe.
- Program profilaktyczny.
- Gry planszowe i zabawy stolikowe.

- Wykonywanie prac plastycznych dowolną techniką na dowolny temat.

W miesiącu **grudniu** odbyły się następują zajęcia:

- Dzień Wolontariusza (05.12) – zapoznanie z ideą wolontariatu.
- List do Świętego Mikołaja.
- Barbórka - święto górnictwa, zapoznanie z legendą.
- Mikołajki - Wspólne wykonanie gazetki z okazji 6 grudnia .
- Wspólne wyjście do McDonald's z okazji Mikołajek.
- Gry i zabawy świetlicowe wg pomysłów dzieci. Układanie i rozwiązywanie krzyżówek i rebusów o tematyce świątecznej.
- Choinkowe radości – czytanie legendy o pochodzeniu choinki; choinka – praca plastyczna (technika dowolna).
- Tradycje i symbole Bożego Narodzenia.
- Anielskie dekoracje – wykonywanie ozdób choinkowych i świątecznych.
- Ubieranie choinki w świetlicy.
- Wspólny udział w Warsztatach robienia ozdób choinkowych.
- Spotkanie z dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu.
- Wspólne kolędowanie podczas Wigilii w Dziennym Domu Senior+ w Bolesławcu.
- Spotkanie wigilijne.

Osiedlowy Klub Dzieci i Młodzieży ma pod swoją opieką 15 podopiecznych w wieku od 3 do 17 lat. Są to dzieci:

- z orzeczeniami o niepełnosprawności intelektualnej oraz dysfunkcji fizycznej,
- z rodzin dysfunkcyjnych,
- z rodzin borykających się z bezrobociem,
- z rodzin objętych nadzorem kuratora,
- z rodzin wielodzietnych,
- z rodzin niepełnych.

Dzieci i młodzież uczęszczająca na zajęcia do Klubu przejawia zachowania niedostosowania społecznego, często pozbawione właściwych wzorców wychowawczych. Posiadają braki w funkcjonowaniu społecznym, w komunikacji z otoczeniem (wobec siebie nawzajem jak i osób starszych).

Podopieczni mają zaburzoną sferę emocjonalną, nie potrafią nazwać swoich uczuć, w sposób prawidłowy okazać swoich emocji. Mają problemy z porozumiewaniem się w sposób akceptowalny społecznie. Wymagają wzmożonego nakładu pracy wychowawczej. Często wychowankowie mają zaburzoną ocenę tego co dobre i tego co złe. Na ogół są bezkrytyczni wobec siebie.

Dzieci i młodzież uczęszczająca na zajęcia często przenosi na relacje rówieśnicze konflikty sąsiedzkie osób dorosłych.

Podczas zajęć w Klubie każde zajęcia (plastyczne, techniczne, grupowe gry i zabawy) mają przede wszystkim za zadanie uczyć funkcjonowania podopiecznych w grupie, umieć się komunikować w sposób akceptowalny społecznie – bez agresji, wyzwisk, przemocy.

Sukcesem wychowawczym można nazwać każdą sytuację, w której dziecko zastosuje się do ogólnie przyjętych norm społecznych, tj. potrafi przeprosić za swoje zachowanie, przyznać się do błędu, nie użyje przekleństwa, nie uderzy nikogo, tylko w miarę spokojnie i kulturalnie wyrazi swoją opinię nie krzywdząc przy tym drugiej osoby.

W czasie zajęć wychowanek uczy się mówić o tym co myśli i czuje, poznaje zasady kulturalnego życia w grupie. Jest zapewniany o tym, że jest osobą/dzieckiem wartościowym, któremu należy się uwaga, zaangażowanie w jego wychowanie, zainteresowanie się jego osobą. Budowane jest jego poczucie wartości, pozytywne wzmocnienie jego osoby.

**SPRAWOZDANIE ROCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA PORADNICTWA DLA RODZIN
I OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ, UZALEŻNIENIEM I KRYZYSEM**

Działalność ośrodka wsparcia miała na celu zapewnienie pomocy psychologicznej, terapeutycznej i pedagogicznej mieszkańcom Bolesławca.

W ramach realizacji programu w 2024 r. w Ośrodku zatrudnionych było dwóch psychologów. Działania jednego z **psychologów** polegały głównie na wstępnej diagnozie funkcjonalnej, konsultacjach, poradnictwie psychologicznym, udzielaniu wsparcia psychologicznego, psychoedukacji (w szerokim rozumieniu – zarówno w zakresie radzenia sobie z emocjami i problemami, sposobów działania w sytuacjach trudnych, rozpoznawania objawów chorobowych, itp.), poradnictwie psychologicznym, interwencjach w sytuacji kryzysu, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów, radzeniu sobie z przemocą, kierowaniu na konsultacje do innych specjalistów. Psycholog pracował z osobami i rodzinami w których występowały takie problemy jak: przemoc domowa, uzależnienia oraz z osobami w kryzysie psychicznym. Obszary problemowe najczęściej miały związek z bieżącymi trudnościami (kryzysy głównie w sferze osobistej, zawodowej, rodzinnej) oraz problemami związanymi z uzależnieniem i współuzależnieniem osób zgłaszających się, a także doznawaniem przez te osoby przemocy w środowisku domowym. Pojawiło się również kilku sprawców przemocy domowej. Wiele osób oczekiwało regularnego wsparcia w przezwyciężaniu kryzysów. Na konsultacje zgłosiło się wiele osób starszych, powyżej 60 roku życia, z problemami dotyczącymi zaburzeń psychicznych i otępiennych u członków rodziny. W 2024 r. z umówionych konsultacji skorzystało 64

osoby, w tym 41 kobiet i 23 mężczyzn. Wśród nich były 63 osoby dorosłe i 1 osoba poniżej 18 roku życia, przyjęta za zgodą i na prośbę rodzica. Zrealizowano 258 z 348 umówionych spotkań/konsultacji psychologicznych. 225 spotkania odbyły się w gabinecie w Ośrodku, dodatkowe 33 konsultacje zostały przeprowadzone w formie telekonsultacji. Nie odbyło się 90 zaplanowanych spotkań.

Drugi z **psychologów** swoją pracę koncentrował głównie na trudnościach związanych z funkcjonowaniem rodzin. Podejmowane oddziaływania psychologiczne to głównie psychoedukacja rodziców, konsultacje rodzinne, terapia dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysie psychologicznym. Obszary problemowe wokół których się poruszano to: trudności wychowawcze, obniżenie nastroju oraz lęki, zachowania eksternalizacyjne i internalizacyjne dzieci, kryzysy rozwojowe związane z etapem życia, zaburzenia depresyjne, PTSD. W ramach warsztatów dla rodziców podejmowane były takie zagadnienia jak : komunikacja rodzic – dziecko w oparciu o porozumienie bez przemocy, rozumienie uczuć i potrzeb dziecka, identyfikowanie sytuacji i zachowań problemowych, radzenie sobie z trudnymi i agresywnymi zachowaniami, dostosowanie wymagań i poleceń do możliwości i poziomu rozwoju dziecka, wprowadzenie zasad i konsekwencji do życia rodzinnego, metody rozwiązywania konfliktów rodzinnych pomiędzy rodzeństwem. Wszystkie osoby korzystały z pomocy w sposób systematyczny. Większość z nich okresowo powracała, bądź pozostawała w stałym kontakcie z psychologiem. W bieżącym roku zauważono wzrost liczby osób, które nie zgłosiły się w wyznaczonym terminie na konsultacje w ogóle, bądź informując o tym tuż przed spotkaniem. W 2024 r. zrealizowano 289 godzin konsultacji (110 - kobiet, 36 – mężczyzn, 41 – dziewczynki, 41 – chłopcy). 28 godzin zostało zrealizowanych w ramach warsztatów dla rodziców (trening umiejętności rodzicielskich).

W okresie sprawozdawczym do **psychoterapeuty** zgłosiło się ogółem 126 kobiet i 40 mężczyzn, w tym 4 rodziny/pary i jedno dziecko. Zrealizowano również 12 godzin supervizji i około 10 godzin konsultacji

koleżeńskich, w zakresie rozumienia problematyki zgłaszających się osób. Zostały zrealizowane wszystkie zaplanowane w harmonogramie godziny. Konsultacje dla jednej osoby trwały około 1 godzinę zegarową, natomiast wizyty rodzinne około 1,5 godziny do 2 godzin. Zdarzały się sytuacje, w których spotkania trwały dłużej. W 2024 r. większość spotkań odbyło się na żywo, zdarzały się osoby, które preferowały kontakt telefoniczny. Plan pracy i rodzaje interwencji dostosowane były do potrzeb i możliwości klientów, jak również Ośrodka. Utrzymywał się długotrwały charakter spotkań, czasami z większą ilością spotkań w miesiącu u jednej osoby. Psychoterapeuta dodatkowo w swojej pracy korzystał z elementów programu DULUT. Rodzajami stosowanych oddziaływań były : konsultacje indywidualne, konsultacje rodzinne, ocena terapeutyczna nowego klienta, interwencja kryzysowa, udzielanie wsparcia psychologicznego, trening umiejętności społecznych i rodzicielskich, szeroko rozumiana psychoedukacja zarówno w zakresie sposobów i możliwości radzenia sobie w sytuacjach trudnych, technik radzenia sobie z agresją, rozpoznawanie objawów chorobowych. Ponadto, praca z osobą doznającą przemocy, sprawcą przemocy, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów, interwencje w sytuacji kryzysu.

W 2024 r. **specjalista terapii uzależnień** pracował głównie z osobami dorosłymi borykającymi się z szeroko pojętym uzależnieniem i jego konsekwencjami, osobami współuzależnionymi tkwiącymi w związkach przemocowych oraz osobami w kryzysie psychicznym. Były to głównie osoby uzależnione od alkoholu, środków narkotycznych, hazardu oraz jedna osoba uzależniona od sylogomanii. Ze wsparcia skorzystało 12 uzależnionych kobiet, 18 uzależnionych mężczyzn, 10 kobiet i 5 mężczyzn żyjących w bliskim związku z osobą uzależnioną oraz 3 osoby nieletnie uzależnione od narkotyków (za zgodą prawnych opiekunów i w ich obecności). Większość klientów korzystało z pomocy cyklicznie przez kilka miesięcy. Nie zrealizowano 28 umówionych spotkań ze względu na nieprzybycie osób zainteresowanych. Niestawienie się na umówione

spotkania przez osoby uzależnione wynika często z trudności w utrzymaniu abstynencji i zgłoszeniu się na spotkanie w stanie trzeźwości. Brak kontroli nad spożywaniem alkoholu i swoimi zachowaniami jest głównym powodem niedocierania klientów na umówione wcześniej konsultacje i wskazuje na specyfikę problematyki z jaką borykają się uzależnione osoby. Przeprowadzone przez specjalistę psychoterapii uzależnień podstawowe działania to diagnozowanie problemowe, psychoedukacja, motywowanie do zmian, pomoc w określeniu kierunku dalszych działań terapeutycznych, kierowanie do grup samopomocowych i innych specjalistów, interwencja w kryzysie jednostki i rodziny oraz zapobieganie eskalacji przemocy w rodzinie.

W 2024 r. **instruktor ds. terapii uzależnień** pełnił dyżury w Ośrodku łącznie 455 godzin. W tym czasie udzielił wsparcia łącznie 65 osobom, tj. 43 mężczyznom i 22 kobietom. W czwartki prowadzone były zazwyczaj spotkania grupowe, natomiast w piątki indywidualnie. Zakres wsparcia terapeutycznego obejmował takie tematy jak : omawianie znaczenia emocji, ćwiczenia w parach i grupowe z wyrażania emocji, motywowanie do zmiany zachowań, poradnictwo dla członków rodzin, praca z ciałem, ćwiczenia TRE, zmiana nawyków i rozwój nowych umiejętności.

W okresie sprawozdawczym **streetworker** prowadził pracę na terenie miasta Bolesławiec z osobami będącymi w kryzysie bezdomności i zagrożonymi bezdomnością. W ramach realizacji zadania udzielił konsultacji 88 osobom, tj. średnio 8 osobom miesięcznie. Streetworker kierował podopiecznych do placówek, w których mieli możliwość uzyskania pomocy w postaci zabezpieczenia socjalno-bytowego (Schronisko PCK w Bolesławcu, inne schroniska, noclegownie, ogrzewalnie, ośrodki leczenia uzależnień, programy wychodzenia z bezdomności, oddział detoksyjny itp.). Ponadto, udzielał pomocy w uzyskaniu ubezpieczenia zdrowotnego, finansowanego ze środków publicznych oraz innych form wsparcia. Podejmował współpracę z pracownikami MOPS, instytucjami publicznymi oraz służbami takimi jak Straż Miejska, Policja, PCK, stowarzyszeniami

zajmującymi się propagowaniem trzeźwego stylu życia, Punktami ds. Uzależnień i etc. Działanie to realizowane było poprzez, asystowanie osobom bezdomnym przy ubieganiu się o świadczenia pomocy społecznej, świadczenia usług medycznych, wizyt u lekarzy, co ośmielało osoby objęte wsparciem do korzystania z ww. usług. Praca w środowisku polegała również na dowożeniu żywności, odzieży, środków opatrunkowych, koców itp. do osób bezpośrednio potrzebujących pomocy, w ich miejscu bytowania. W ciągu tygodnia odbywały się średnio 2 – 3 wyjazdy w środowisko. Streetworker udzielał wsparcia z zakresu terapii uzależnień, pomocy przy załatwianiu przyjęć na oddział detoksykacji oraz podjęciu terapii. 18 osób objętych wsparciem zdecydowało się na terapię ambulatoryjną oraz detoks. 6 osób podjęło program reintegracji społeczno-zawodowej, terapię uzależnień na terenie Ośrodka w Darżewie, Wandzinie, Mstowie, Milejowicach, Monar Zbicko. Aktualnie 6 osób pełni tam rolę wolontariuszy lub są w trakcie procesu terapeutycznego.

W 2024 r. **pedagog, socjoterapeuta** w ramach swojej pracy prowadził profilaktykę dzieci i młodzieży, psychoedukację oraz wsparcie terapeutyczne dzieci i młodzieży, konsultacje i psychoedukację rodziców, wsparcie terapeutyczne dzieci i młodzieży uzależnionej behawioralnie. W okresie sprawozdawczym zrealizował 287 przyjęć. Z konsultacji skorzystało łącznie 184 osób tj. 16 chłopców, 12 mężczyzn, 37 kobiet, 42 dziewczynki. Przeprowadzono 47 konsultacje telefoniczne. 30 konsultacji telefonicznych przeprowadzono z pracownikami MOPS, na temat ich podopiecznych. W maju 2024 r. odbyły się 4 spotkania grupy socjoterapeutycznej dla dziewcząt. Działania pedagoga, socjoterapeuty polegały na konsultacjach, wsparciu, działaniach o charakterze terapeutycznym, kierowaniu na konsultacje do innych specjalistów, organizowaniu i przeprowadzeniu warsztatów profilaktycznych oraz socjoterapii, a także pracy nad bieżącymi trudnościami u osób zgłaszających się.

Z poradnictwa prawnego w 2024 r. skorzystało 148 osób, w tym 130 kobiet i 18 mężczyzn. Na udzielenie porad prawnych oraz sporządzanie pism przeznaczono łącznie 102 godziny. Zakres poradnictwa prawnego obejmował m.in. sprawy o ograniczenie władzy rodzicielskiej, alimenty, porady w zakresie rozwodu oraz podziału majątku, sprawy dotyczące zadłużenia, sprawy spadkowe, porady w zakresie ustalenia kontaktów z małoletnimi dziećmi, sprawy na etapie egzekucji komorniczej, sprawy karne, sprawy dotyczące nakazu uczęszczania na terapię odwykową oraz sprawy rozwodowe i okołorozwodowe, pomoc w uzyskaniu odpisów orzeczeń i innych dokumentów, spraw pracowniczych oraz spraw o ubezwłasnowolnienie.

Wnioski :

W okresie sprawozdawczym ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem skorzystało **991 osób**. Część osób korzystała ze wsparcia specjalistów regularnie. Zauważyć można zainteresowanie konsultacjami telefonicznymi i chęć pozostania osobami anonimowymi.

Przeprowadzono trening umiejętności rodzicielskich. Mieszkańcy Bolesławca regularnie pytają o możliwość wzięcia udziału w ww. treningu. Zainteresowanie wspomnianymi warsztatami jest bardzo duże.

Ponadto, odbyły się 4 spotkania grupy socjoterapeutycznej dla dziewcząt

Psycholog zauważa potrzebę prowadzenia szeroko pojętej profilaktyki zdrowia psychicznego, gdzie przykładowymi tematami jakie mogłyby zostać poruszone wymienienia : adekwatne radzenie sobie z emocjami, radzenie sobie ze stresem, radzenie sobie z lękiem, czy profilaktyka depresji. Do rozważenia wskazuje również wprowadzenie psychoedukacji grupowej/grupy wsparcia dla opiekunów – członków rodzin osób wymagających pomocy i opieki.

Specjalista psychoterapii uzależnień dostrzega niestabną konieczność edukowania osób współuzależnionych, by po taką pomoc sięgały u specjalistów. Ponadto, zauważa potrzebę stworzenia grupy samopomocowej dla uzależnionych kobiet, które często są osobami doświadczającymi przemocy domowej. Przewaga mężczyzn w takich grupach ogranicza możliwości otrzymywania odpowiedniego wsparcia przez te kobiety.

Sprawozdanie końcowe z działalności Miejskiego Ośrodka Poradnictwa dla Rodzin i Osób dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem za 2024 r. sporządzono na podstawie przedłożonych rocznych sprawozdań specjalistów zatrudnionych w Ośrodku.